

3712 1.493

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel a Kiadja A NAP Ujságvállalat

I. évfolyam BUDAPEST, VASÁRNAP, 1907 DECEMBER 1 82. szám

A Hir 82-ik száma:

Nem lesz nemzeti bank
 Andrassy Gyula gróf a magyar nemzeti bank ellen nyilatkozott

Wekerle Bécsben
 A király holnap fogadja a miniszterelnököt

Leleplezések a kormánypártról
 Sándor Pál intimításokat mond el. A szerződési forma — darabont találmány. Wekerle elárulta a magyar bankot

Polónyi első pöre
 A huszezer koronás panama a bíróság előtt. Hétfőn lesz ítélet

A trónörökös titkos utazása
 Intimitások a kisjenői vadászatról

Konspirálnak a horvátok
 Az ausztriai délszlávok küldöttjei ma Budapesten tárgyaltak a horvát képviselőkkel

Tömeges váltóhamisítás
 Szökés Amerikába

A kazán halottai
 Mérnökök és fűtők pusztulása

Pánik egy színházban
 Elájult a primadonna

Kuvarodás a dumában
 Az elnök futása

Örült az iskolában

Mérgezés tréfából
 Huszonkét leány szerencsétlensége

Nyolc riport

Távirat. telefon

A függetlenség útján

Irta: Dr. NAGY GYÖRGY

Minden ember ura saját akaratának. Mindenki felelős tetteiért. A politikában kétszeres sulya a felelősség. Nemcsak a lelkiismeret tart számonkérő székét, hanem a nemzet is!

Sokan most úgy akarják elhárítani magukról a felelősséget, hogy kinevezik saját magukat a függetlenségi hitvallás csalhatatlan apostolává. Kijelentésüket a dogma erejével ruházzák fel! Az ellene hangot emelőt eretneknek nyilvánítják. Halálra ítélik.

Ez új „apostolok“ furcsa tanokat hirdetnek. Szerintük az az igaz függetlenségi, aki látatlanban megszavazza a kiegyezést, az ország gazdasági jövőjét tíz évre eldöntő törvényjavaslatot, ki hallgat a kvótafelemelésről, mint hal a vízben, kinek egy szava sincs a magyar nemzeti bank érdekében. Ki nem így gondolkodik, nem így cselekszik, az szerintük, hűtlen lett a függetlenségi zászlóhoz.

Nagy önuralomra van szükségünk, hogy fékentartsuk lázadó indulatunkat. Ezt az önuralmat küzdelmünk igazságából, törekvéseink tisztaságából meritjük. Nem szállunk perbe a rágalommal. Megvéd ez ellen a multunk! A nemzeti ellenállásnak, a függetlenségi eszmék diadaláért vívott harcoknak története. De megvéd az a zászló is, a mely alatt küzdünk! Nehéz idők viharait átélte, csatákban felszentelt, emlékektől körülragyogott régi zászló az. Függetlenségi és negyvennyolcas. Ezt a zászlót soha el nem hagyjuk. Vérünkkel is védjük. Utána megyünk!

Csoda egy zászló ez! Ha nincs is zászlótartója, magasan fennlobog. Láthatatlan erő emeli. Kuruc lelkeknek ereje. És viszi ez az erő a zászlót. Viszi: előre! S mi megyünk utána. Hü katonái vagyunk. Az uton, melyen e zászló vezet, dicsőséges mértföldjelzők vannak. Nemzeti bank, önálló vámterület, magyar hadsereg. Mértföldjelzők az ígért földjén a független Magyarország felé! Nem értünk még odáig el, de ha le nem térünk erről az utról, biztosan ott leszünk. Csak ez az egy ut vezet arra.

Szomoru egy ut az a másik, melynek utjelzői a felemelt kvóta, az egyszakaszos törvény. Ez az ut az Ausztriával való közösségnek kárhozata felé visz. Sima, gondozott, kényelmes egy ut. Csábítja a vándorát. Nem fáraszt a rajta való járás. Sőt fák is vannak az ut mentén. Árnyékában pihenhet a vándor. Gyümölcsével szomját enyhítheti. A kapzsibb tarisznyáját is megtöltheti. Tudom, hogy sok jóhiszemű utas halad ezen az

uton. Nemeslelkű, tisztakezü. Kit nem a kényelem vezetett arra. Ki az ígért földje felé tartott, erős elhatározással, küzdeni kész szándékkal. Ki a kiegyezés keresztutjain velünk egy uton haladt. Csak akkor tért el. Jóhiszeműen.

Mi nem irigyeljük a sima ut szótlan utasait. Ha erőnk lenne, szeretettel megállítanók őket. Visszatértenők.

Hejh! Milyen más a mi utunk. A függetlenség útja! Volt gondja rá a császárnak, hogy Magyarország „hü népe“ ne szeressen ezen a tilos uton járni. Meredek az ut. Kőtöri a lábat. Minden lépés áldozattal jár. Szász veszély fenyeget. Messziről ha fény villog felénk, tudjuk, hogy nem Szent János-bogárka hívogató fénye, hanem ellenséges szuronyok gyilkos villanása.

És még sem félünk. Bátran megyünk előre. A zászló után. Mintha csak előttünk Kossuth Lajos lelke lebegne! Mintha ő maga vezetne! Az akadályok erősítenek. A megpróbáltatások edzenek. Dalolva megyünk. Ajkunkon imává finomul a dal: Kossuth Lajos azt üzenté!

Ki merne azzal vádolni minket, hogy nem vagyunk a függetlenségi zászlónak hü katonái?! Ha látnák, ha tudnák, hogy milyen törhetetlen hittel, tüzes lelkesedéssel álljuk körül a zászlót! Egymást megértve, egymásban bizva. Egy a cél! Egy a törekvés: a nemzeti függetlenség megteremtése!

A közelebbi cél: a nemzet hitének megőrzése! A szebb, szabad jövőbe vetett hitnek! E hit felett elborult az ég! A fényt, a derűt egy percre elfedte a kiegyezésnek sötét, zord fellege. E villámokkal terhes felhő. Két villám már le is süjtött. Pusztitón, perzselve. A felemelt kvóta és az egyszakaszos törvény. Az előbbi tüzes villám, mely gyújt. Az utóbbi száraz, mely rombol. De egyformán veszélyes.

A mi hitünknek, lelkesedésünknek sugara át fog törni a fellegben s új fénybe vonja a nemzetnek, millióknak a függetlenségi eszme jövőjébe vetett hitét.

Ha harcunkkal, a kvóta felemelése és az egyszakaszos törvény elleni tiltakozásunkkal elérjük, hogy a függetlenségi eszme hívóinek hitét megőrizzük, akkor százszorosán, százezerszeresen van jutalmazva minden fáradságunk, minden szenvedésünk. Akkor áldássá válik az ellenünk elzúgott átok, a gyönyörűség beszédévé lesz a jónak kiáltott rágalom. Nem baj, ha mi belepusztulunk is a küzdelembe, csak nemzetünknek haszna legyen az érte hozott áldozatból!

Többségi terrorizmus

Sándor Pál kibészélte az ülést. Súlyos leleplezések Sztérényiről és Wekerléről. A kormányelnök terrorizál

Ma megint jóleső érzéssel lehetett megállapítani, hogy az egyszakaszos ellen megindult harc színvonalon mozog. A kormány-párt csak elcsépeelt szólamokkal tudja megelőzni azt a történelmi szégyent, amely le-törölhetetlenül iródott a félrevezetett nem-zet arculatára, az ellenzék szónokai azon-ban komoly érvekkel, inponáló szakismeret-tel tárják föl az országnak ezt az arcipító szégyenét. Sándor Pálról is el lehet ezt mon-dani, aki *négy órán keresztül* kibészélte a mai ülést és beszédjét az adatokkal dolgozó szakszerűség tette értékessé. Ugy kellett nézni ezt a beszédet, mint amely a *kereskedők nevében* hangzik el, mert a magyar kereskedők vezérüknek tekintik Sándor Pált, aki arra törekedett, hogy elhiggyék neki, amit mond. E célból sajátkészítésű térképeket hozott magával az annabergi csatlakozás mi-benlétének megvilágítására, adatokat tárt föl a kiegyezés hitványságainak leleplező-sére. Ezért tisztelet és elismerés illeti őt, de a mult sötét fegyvertárából előszedett érvei az igaz hazafiak szemében erőszakos érték-telenségek csupán. Mert a mult szelle-mének fölidézésével nem lehet ostro-molni a jelent. Az egyik rossz nem menti a másik rosszat, a még rosszabbat. Azok a reminiscenciák, amiket ő gondosan ápol a lelke mélyén, mert azok egyszersmind az ő politikai működésének emlékei, csupa bántó, fekete emlékek az igazi nemzeti köz-véleményben. Halottí maradványokból ele-ven érveket kovácsolni nem lehet.

El kell ismerni mégis, hogy Sándor Pál beszéde érdekes volt. A többség jókedvű, szinte rakoncátlan türelmetlenséggel lépett föl vele szemben, de Sándor Pál megnyerte a közbeszólások rögtönzött szóharcát is.

— *Kossuth Numeró I. és Kossuth Nu-meró II.* — így különböztette meg a régi Kossuth Ferencet az újtól.

A függetlenségi pártvezér tiltakozott, mire Sándor egy szakszerű igazsággal sujtott le.

— Kossuth Ferenc is *abba a hibába esett*, hogy Magyarország gazdasági helyze-tét súlyosnak, aggodalmasnak jelentette ki. *Tiltakozom ez ellen.* Magyarország ma sok-kal *gazdagabb és erősebb*, mint a külföld hiszi.

Sándor Pálnak ezt el kellett hinni. Persze minél több igazságot mondott, an-nál inkább igyekeztek őt letorkolni a mame-lukok. De váratlan megdöbbenés némitotta el a közbeszólókat. Sándor Pál két leleple-zést csinált: az egyik az, hogy a *szerező-tes-forma* néven ismeretes „vívány” *dara-bont-kolyvalék*. Vörös László bűnös uralko-dása idején készült az a kereskedelmi mi-niszteriumban és éppen *Sztérényi hordozta körül a formulát Kossuthhoz, Wekerléhez és báró Call akkori osztrák kereskedelmi miniszterhez.* A másik leleplezés még kino-sabb: Sándor Pálnak tudomása van róla, hogy a *Pester Lloydban* a közös bank mel-lett közölt bankigazgatói véleményeket We-

kerle rendelte meg. Sándor ezt *aktákkal tudja igazolni.*

Sztérényi hallgatott, Wekerle pedig go-romba volt. Egyszerűen és pirulás nélkül tagadta azt, amiben Sándor Pál fölkinálta a bizonyítékokat. És nyers kifejezésekkel vagdalkozott. Ugy látszik, rendszert csinál a gorombáskodásból.

Az ülés végén Nagy György a székely közbirtokosságnak egy életbevágó ügyében interpellálta meg a földmívelési minisztert.

A képviselőház ülése

— 1907. november 30. —

A Ház mai ülést tíz órakor nyitotta meg Návay Lajos elnök.

Hock János és Endrey Gyula

Személyes megtámadatás kérdése címén napirend előtt felszólt.

Endrey Gyula: Hock János tegnapi beszéde során egy közbeszólására vonatkozólag ki kell je-lentenie, hogy soha egy pillanatig sem beszélt Khuen-Héderváryval; még annyi ideig sem, a mennyi alatt azt sughatta volna neki, mint Rigó Ferenc. (Derűtség.) Visszautasítja a Hock János megjegyzésében foglalt vádakát.

Horvátul és magyarul

A kiegyezés mellett és ellen

Roics Milán (horvátul beszél): Nem fogadja el a kiegyezést.

Jankovich Marcell: Mint a függetlenségi párt hivatalos szónoka felszólt az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslat mellett. Nincsen semmiféle alkotmányjogi aggálya az egyszakaszos törvényjavaslat ellen. Pártja nevében betérjeszti a független-ségi párt ismeretes határozati javaslatát a bank-kérdésben egy huszonegytagú bizottság kikül-dése tárgyában.

Sándor Pál igazságai

Sándor Pál: Elkövetkezett tehát a köny-nelműen előidézett vezényszó-harc utolsó felvo-nása; (Nagy zaj.) mindenképpen szomorú ez, mert jelenti az ország külföld előtt való presti-zsének teljes lejáratását és a függetlenségi párt erkölcsi bukását. (Nagy zaj.) Tul van már azon, hogy az öblös hangok megjegyzések és hogy azokra reflektáljon. Az igazság erejével fog harcba szállni az egyszakaszos javaslat ellen és a szólásszabadság megköveteli, hogy meghall-gassák. Ilyen kiegyezést még nem terjesztett a Ház elé egyetlen 67-es kormány sem, mint a mostáni nagy nemzeti kormány, amely a 48-as többséggel fogadtatja el ezt a szégyenteljes ki-egyezést, azzal a többséggel, amely mindig a független Magyarország kiépítését, a teljes önál-lóságot hirdette.

Förster Ottó: Ki beszél? A Sándor-e, vagy a Pál? (Derűtség.)

Sándor Pál: Szégyenletes ez a mai kiegye-zés és szégyenletes a függetlenségi többség, a mely azt támogatja. Tiszta István politikája sok-kal őszintébb, sokkal becsületesebb volt, mint a mai. De a függetlenségi pártnak min-den jó, az elfogadja a kiegyezést, amelyet kicsi-kartak az országtól. De ezzel a függetlenségi párt nem törődik, mert előtte nulla a gazdasági önállóság.

Kossuth Ferenc Nr. 1

Sándor Pál: Ha nem is változtak, nem lehet a régen tett kijelentéseket egészen komolyan venni: Kossuth Ferenc Széll ellen megállapodott politikai szempontokkal foglalt állást és köve-telte a gazdasági önállóságot. Hát akkor hogyan állhat elő éppen Kossuth Ferenc ilyen szégyenle-tes kiegyezéssel? Kossuth Ferenc akkor vehe-mensen támadta a Házban Széll sokkal jobb ki-egyezését; a bizottságban pedig maró gunnyal beszélt Körber Nr. eins- és Körber Nr. zweiről. Azért mondotta ezt el, hogy ő is szembeállithassa Kossuth Nr. einst, a Kossuth Nr. zweijal.

Wekerle Sándor (Kossuth felé): Mondj neki valamit! Ez már borzasztó!

Kossuth Ferenc: Én nem vagyok Kossuth Nr. 1. és Kossuth Nr. 2. Én magyar ember va-gyok! (Derűtség.)

Kossuth Ferenc Nr. 2

Sándor Pál (előveszi Kossuth Ferencnek a kiegyezésről mondott beszédét tartalmazó zöld füzetet): Azért olvastam fel Kossuth Ferenc be-szédeit, hogy összehasonlíthassam ezzel, amely ebben a sárga füzetben van fekete betűkkel.

Felkiáltások: Zöld! Zöld!

Sándor Pál: Zöld és mégis fekete-sárga! (Zaj.) Kimutatja a kiegyezés minden pontjáról, hogy az végtelenül sérelmes az or-szágra. Sorra megcáfolja Kossuth Ferenc Nr. 2. azon érveit, amelylyel ő a kiegyezést védelmezte. Nem igaz például, hogy Magyarország pénzügyei olyan rettenetesek volnának, mint azt Kossuth feltüntette; nem igaz, hogy Ausztria Magyaror-szág közgazdasági életét egykönnyen megfojt-hatná. Ez csak ijesztés, hogy az ország beleugor-jék a kiegyezés elfogadásába; amint hogy Kossuth Ferenc minden érve hamis, amelylyel meg akarta védelmezni a kiegyezést.

Tíz perc szünet.

Leleplezi Sztérényit

Sándor Pál: Az egyetlen vívmány, amely-lyel a kormány eldicsekszik, a szerződéses forma. Erre nézve elmondhatja, hogy ezt már a darabont-kormány dolgoztatta ki. A kereskedelemügyi minisztérium azon osz-tálya végezte ezt a munkát, melynek élén éppen Sztérényi József állott. (Mozgás.) Ugyanaz a Szte-rényi József, a darabont-kormány államtitkára ezt a szerződéses formát, illetőleg annak tervezetét elvitte Kossuth Ferenchez és Wekerléhez és (Nagy moz-gás és zaj.) megkérdezte Kossuthot és Wekerlét, mit szólnak ehhez a formához. Sztérényi elvitte ezt a tervezetet Call báró akkori osztrák kereskedelemügyi miniszternek, aki természetesen örömmel hozzájárult ehhez, amin-t hogy ez osztrák részről nem is eshetik kifo-gás alá.

Wekerle a magyar bank ellen

Sándor Pál: Rá kell térnem azokra az inter-jukra, amelyek nemrég a Pester Lloyd ha-sábjain jelentek meg. Előkelő bankigazgatók és közgazdasági férfiak nyilatkoztak a bankkérdés-ben és mindnyájan annak a véleményüknek ad-tak kifejezést, hogy a közös jegybank fentartása Magyarország érdekében fekszik. Igazgatósági tagja vagyok a Pester Lloyd-társulatnak. E minő-ségemben is tudomást szereztem arról, hogy e zeket az interjúkat egyenesen Wekerle Sándor rendelte meg. A miniszterelnök maga kérte meg az illető pénzügyi tekintélyeket, hogy a közös jegybank fenntartása mellett nyilatkozzanak. (Óriási mozgás.)

Hej, Annaberg!

Sándor Pál (térképeket vesz elő): Térképek-vel illusztrálva kimutatja az annabergi csatlako-zás kérdésében és a dalmáciai vasutak kérdésé-ben Magyarország jogainak feladását. Nem fo-gadja el a törvényjavaslatot. Hozzájárul Bánffy Dezső báró javaslatához.

Wekerle védekezik

Wekerle Sándor miniszterelnök: Addig is, amíg részletesen válaszolhat Sándor Pál vád-jaira; kijelenti, hogy azokat a vádakot a leg-határozottabban visszautasítja. Sándor Pál kifogá-sait a multból visszajáró kísértetnek nevezte és rámutatott arra, hogy a koalíciónak és benne a függetlenségi pártnak az a hivatása, hogy a sza-badevű párt által hátrahagyott romokon építse föl az ország alkotmányosságát és a nemzet jó-vóját. A Pester Lloyd ügyére nézve kijelen-tette, hogy Sándor Pál állításai minden alapot nélkülöznek, mert ő az illető szakemberekkel még csak nem is beszélt, s a nyilatkozatokra sem-minő befolyást nem gyakorolt. Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Nagy György interpellál

Nagy György: Interpellációt intéz a földmi-velésügyi miniszterhez a székely közbirtokossági erdők kezelése tárgyában.

Az ülés félnégy órakor végződött.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használatra valódi áldás gyomor-bajo-
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
his és nagy üvegekben

A nagy pör előjátéka

Polónyi a bíróság előtt

A vádak garmadájából, a mely a magyar Nasi-nak, Polónyi Géának fejére hullt, a bukott miniszter önkényesen kiragadott egyet, a Dunagőzhajós Társaság partbérletére vonatkozót és — hogy a Lengyel Zoltánal való nagy párviadal előtt a maga javára csináljon hangulatot — pörbefogta dr. Heltai Ferencet és dr. Komlós Ágostot, a kik egy kávéházi beszélgetés során szóváltottak a huszezer koronás panamát. Ma tárgyalta azt a pört a budapesti büntetőjársbíróság. Délelőtt tizenegy órától esti félkilencig folyt az izgalmas fordulatokkal, olykor drámai jelenetekkel fűszerezett tárgyalás. Itélethozatalra ma nem került sor. Hétfőn mondja ki a bíró az ítéletet, a melynek előkészítésén Polónyi egy ripacs-intrikusnak minden undorító fogásával dolgozott.

A védők, Darvai és Kenedi, gyönyörű jogászai munkát végeztek, de az ügyész animozitálásán és a bíróság merev magatartásán megfört minden ígkezetük. Sorba elutasították indítványait, kérelmeiket, tanuikat, míg az ügyész álláspontja végig akadálytalanul érvényesült. A hétfői ítélet ezek után nem hozhat meglepetést.

Tárgyalás előtt

Benke Ferenc büntetőjársbíró szobája már kilenc órakor zsufolásig megtelt a pör szereplőivel, újságírókkal és néhány érdeklődővel. A szoba oly szűk, hogy harminc embernél több nem fér el benne s akkor már tühretetlen a szorongás. A tárgyalás tizenegy órára volt kítűzve. Benke bíró kilenc órakor jelent meg és először kisebb becsületsértési pöröket tárgyalta. Háromnegyed tizenegy órakor nagy mozgolódás támadt: megjelent Polónyi Géza, fiának, Polónyi Dezsőnek kíséretében. Ekkor már ott voltak a vádlottak: dr. Heltai Ferenc és dr. Komlós Ágost, védőkkel: dr. Kenedi Gézával és dr. Darvai Fülöppel. Megérkezett a kir. ügyész, dr. Balás Elemér és a tanuk: Müller Ottó igazgató, Bauer Vilmos felügyelő, Zollmann Ignác főpénztáros, Szalógyi Aurél felügyelő, Hücsös József igazgató, Rózsavölgyi Gyula alpolgármester és Lengyel Zoltán képviselő. Benke bíró elbeszélgetett egyideig az újságírókkal s mesolyogva mondta, hogy egy ismerőse azt a tanácsot adta neki, jelentsen beteget, mert úgy jár ezzel a kellemetlen ügygel, mint annak idejében Drill bíró.

Polónyi büszke tartással lépett a szobába s diadalmasan hordozta körül tekintetét, mint, aki azt mondja: Ha senki, hát én becsületesnek vallom magamat. Feszült figyelem mellett jelenti ki a járásbíró, hogy megkezdí a tárgyalást.

Kezdődik!

Vázsonyi nem akar megjelenni

Nyomban a tárgyalás megnyitása után felszólal Polónyi Géza és azt a kérelmet terjeszti elő, hogy gyorsírókat rendeljenek ki, mert a személyéről szóló tudósítások — szerinte — ciferdítve jelennek meg a lapokban. A költséget kész azonnal deponálni. A bíró csak később, a vádlottak nacionalájának megállapítása után, rendeli el a gyorsírók alkalmazását.

Dr. Balás Elemér ügyész kijelenti, hogy a vádat közérdekből átvesszi, mert Polónyi Magyarország igazságügyminisztere volt. Dr. Darvai Fülöp védő szerint nem ez a pör dönti el, hogy ki volt Polónyi, mint miniszter. Ez a Lengyel-féle pörre tartozik. Dr. Kenedi Géza védő azt mondja, hogy a sajtóban megjelent tudósítások nem tartoznak az igazságszolgáltatásra. Ezután a bíró Polónyi vádját ismerteti. Dr. Darvai előre jelzi, hogy a védelem kénytelen lesz Polónyi beadványának tartalmára észrevételeket tenni. Az ügyész bejelenti, hogy a hiányzó Sándor Pál és Vázsonyi Vilmos tanuk beidézését kényszereszközzel nem kérheti. Braun Károly tanu időközben megjelent. Dr.

Darvai védő visszautasítja Polónyinak azt a kifejezését, hogy itt bünszövetség dolgozik ellene.

Az ügyész: Milyen jogon mondja ezt az ügyvéd ur?

Darvai: Azon a jogcímen, hogy a vádak, amelyek a följelentésben hangzottak el, nem lehet megtorolni. Itt semmiféle bünbanda nincsen.

Dr. Vázsonyi Vilmos bejelentést küldött a bírósághoz, amelylyel közli, hogy mint tanu nem jelenik meg. Polónyi pört indított a tanuk ellen, hogy vallomásuk értékét ilyen agyafurt módon csökkentse; mások jogainak kijátszására még puszta megjelenéssel sem segédkezik. Polónyi zaklatásai ellen mentelmi jogát veszi igénybe. Báró Splényi Ödön emléke — ugymond Vázsonyi — elegendő védelem az agyafurt, de éppen olyan nevétséges ráfogások ellen.

A vádlottak

A formalitások és bejelentések után a vádlottak kihallgatására került a sor. Először Heltai Ferencet hallgatták ki. A bíró elmondta a vádat.

Heltai: Mikor a Halmos-Polónyi-ügy fölmerült, a Vigadó-kávéházban is erről beszéltek. Én akkor azt mondtam, hogy ha a köztudat elég volna, nem kellene Polónyi ellen bizonyíték.

A bíró: Ön tanuk előtt állította, hogy Polónyi a Dunagőzhajós Társaság parbérleti ügyében Ullmann Lajos megvesztegette.

— Kérem a vizsgálóbíró előtt tett vallomáson fölolvását. Most sem akarok másképp vallani.

A bíró nem olvastatja föl az első vallomást, mire Heltai megtagadja a választ.

Komlós Ágoston, akit ezután hallgattak ki, elmondta, hogy Ullmannal beszélt a dologról s amit tőle tudott, közölte Heltai-val. Azt mondta, ha Ullmann élne, tudni lehetne, mi az igazság. Nem ismétli meg a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. A bíró kérdésére tagadja, mintha a kávéházban azt mondta volna, hogy Ullmann meg tudná mondani, mit adott Polónyinak.

Elévült?

Az első nagy vita

Most a vád elévüléséről indult meg hosszú vita, amelyben résztvettek a védők, az ügyész és Polónyi is.

A védők

Dr. Darvai sajátágosnak mondja, hogy Polónyi a kávéházi beszélgetésnek tudomására hozás után három hónappal tett följelentést. A büntetőtörvény szerint a tudomásra jutástól három hónapra terjesztendő elő a vád. A bírónak kell megállapítani, mikor tudta meg a sértett a vádat. Fölveti az elévülés kérdését. Nem azért, mintha a vádlottak félnének a pörtől, de mert itt az igazságról van szó. Az igazság pedig az, hogy a pör elévült. Elévülési kifogást nyújt be és Polónyi panaszának visszautasítását kéri.

Dr. Kenedi Géza hozzájárul védőtársa indítványához. A bizonyításnál helyt tudunk állni, ha rákerül a sor. Pédáttan eset a magyar igazságszolgáltatás történetében, hogy tanukat a vádlottak padjára ültetnek. Pédáttan, hogy az egyik fórumnál tett vallomás a másik fórumnál panasz tárgya lehet. A sértettnek tudnia kellett sajtóközleményekből, hogy a sértő kifejezések megtörténtek és legkésőbb június 17-ig kellett volna panaszt tenni, holott Polónyi novemberben tett följelentést. Bizonyítékai a következők, az Egyetértés már május 14-én és 24-én megírta, hogy Polónyi megtekintette az aktákat a vizsgálóbírónál és néhány nap mulva megírták, hogy Heltai és Komlós bizonyították a Dunagőzhajós panamát. A Nap június 15-én részletes tudósítást közölt. Polónyi tehát júniusban már mindent tudott. Lengyel Zoltán júniusban halotta a vádat egy barátjától. Kéri Polónyit, nevezze meg ezt az embert, különben ő fogja ezt megtenni.

A vizsgálóbíró körül

Heltai Ferenc: Kiss István vizsgálóbíró előtt tiltakoztam annak idején, hogy a vizsgálat minden szava a lapokba kerül. A vizsgálóbíró

figyelmeztetett, hogy a közlések Polónyitól és Lengyeltől erednek.

Komlós Ágost kéri Polónyi irodavezetőjének, dr. Oroszinak kihallgatását arra nézve, hogy a vizsgálóbíró azt mondta neki, hogy Polónyival közölte a vizsgálat eredményét s Heltai vallomása fáj legjobban neki.

A bíró kijelenti, hogy Polónyi átnézte az összes vallomásokat.

Perpatvar

Balás ügyész vitatkozik a védőkkel. Az elévülési kifogást nem veszi komolyan. Itt nem lehet formai kérdésekre belekapaszkodni. Megtörtént már, hogy a megrágalmazott ember, ha megtudja, hogy egy másik pörben is megrágalmazták, siet elégtételért a bírósághoz. Fölöslegesnek tartja az elévülés bizonyítását.

Ellenzi a vizsgálóbíró és Lengyel Zoltán kihallgatását. Ha megnevezik Lengyel barátját, majd akkor nyilatkozni fog. Dr. Oroszi kihallgatását nem ellenzi, mert ő tényleg jelentette Polónyinak Heltai vallomását.

Dr. Kenedi közbeszól valamit, mire Balás ügyész megkérdezi: azt mondta-e, hogy az ügyesség egyik tagja összejátszott Polónyival? Kenedi kijelenti, hogy közbeszólását félre tette az ügyész. Balásnak arra a felhívására, hogy nyilatkozatban vonja vissza, amit mondott, Kenedi azt válaszolja, hogy nincs mit visszavonnia, mert nem mondta azt, amivel az ügyész gyanusítja.

Polónyi siránkozik

Polónyi Géza szólal föl ezután. Azért adta be följelentését az utolsóelőtti napon, mert eredetileg csak a főperben akart védekezni. Őt az ország legnagyobb gonosztevőjének tüntették föl. Egészségemet — ugymond — tönkretették, volt olyan éjszakám, hogy négy injekciót kellett kapnom. Izgató híreket családom távol tartott tőlem. Megesküszik rá, hogy a vallomásokat korábban nem tudta. Harmincöt évig volt ügyvéd, hogyne tudná tehát, mikor évül el a vád! A Kuria nem teheti kötelezővé az újságolvasást.

Darvai védő: Megnehezíti a védelem szerepét, ha a sértett fél lírai tónusban beszél. Ő jogi érvekkel harcol. Azt a kérdést kell megállapítani: bizonyítható-e az elévülés? Szerinte igenis bizonyítható.

A tanuk és a hamis eskü

Kenedi védő lehetetlennek tartja, hogy egy vádat, amit mindenki olvas, csak éppen Polónyi ne olvasott volna. A sértett azt állítja, hogy lehet egy pörben tett tanuvallomásért pört indítani. Erre azt feleli, hogy ha kifogás van egy tanuvallomás ellen, ott van a tanui esküről szóló törvény.

Komlós vádlott az ügyészszel vitatkozott. Ha — ugymond — hamisan vallottunk, indítsák meg ellenünk később, a pör tárgyalása után, az eljárást. Ha Lengyel Zoltán barátját megneveznék, őt is a vádlottak padjára ültetnék.

A bíró kijelenti, hogy csak Oroszi kihallgatását rendeli el. Az elévülés dolgában később dönt.

Oroszi vallomása

Kihallgatják dr. Oroszi Gézát, Polónyi Dezső irodavezetőjét. Elmondja, hogy őt bizták meg a vizsgálati iratok megtekintésével. Amit megtudott, följegyezte, hogy Polónyinak referáljon, de erre nem került sor. Mikor az exminiszter Gasteinből visszajött, akkor monddta el neki Heltai vallomását. Ekkor utasítást kapott, hogy másoltassa le az aktákat.

Heltai: Tessék megkérdezni a tanutól, volt-e a mi kihallgatásunk előtt Polónyi a vizsgálóbírónál? Oroszi a kérdésre nemmel felel. Kenedi: Ön referált az ügyről Polónyinak? Tanu: Mondjuk, hogy igen. Bíró: Tessék határozottan válaszolni. Tanu: Lehet, hogy elmondtam, kit hallgattak ki, de nem tudom, mondtam-e részleteket. Komlós: Hogyan nézhetett ön a vizsgálóbíró aktáiba? A tanu nagynehezen bevallja, hogy Polónyi küldte és hatalmazta föl erre. Oroszit megeskette a bíróság.

Dönt a bíró

Benke járásbíró kihirdeti ezután az elévülésre vonatkozó bírósági végzést. Az elévülési kifogást elutasítja, mert a vádlottak nem bizonyították az elévülést. Darvai védő semmisségi okot jelentett be a közbevető végzés ellen. Délután két óra volt már. A bíró föl függesztette a tárgyalást. A folyosóra tödultak a szereplők

és érdeklődők s hangos szóval vitatták a bíróság eljárását. Néhány perccel négy óra előtt folytatták a tárgyalást.

Délután Egy rókárról két bört

A délutáni tárgyalás dr. Darvai védő fontos közjogi előterjesztésével kezdődött.

— Az eddigiekből megállapítható — ugymond a védő — hogy a jelen ügynek erős kapcsolata van a bünpörrel, melyet Polónyi Géza indított Lengyel Zoltán ellen. A sértett fél beadványából megállapítható, hogy ez ügyben még folyik a valódiság bizonyítása. Lengyel azt állítja és állítását bizonyítani is hajlandó, hogy milyen relációban van Polónyi a Dunagőzhajós Társaság partbérleti ügyével? Állítólag Polónyi, mint városi képviselő állásfoglalásáért bizonyos összeget kapott. Ez a kérdés most bizonyítás tárgya. Heltait és Komlóst a vizsgálat során kihallgatták ez ügyben. A perrendtartás szerint, ha valamely ügyből kifolyólag más eljárás is folyamatban van, az utóbbi ügy mindaddig felfüggesztendő, amíg az első tény ítéleti befejezést nem nyer. Ha egy rágalalmazási pörben a valódiság bizonyításának helye van, s a per felmentő ítélettel végződik...

Polónyi a fejét rázza.

— Kérem a fejrázás engem nem hoz zavarba. (Derültség.) De folytatnom tovább. Polónyi ur, mint vádló maga kérte a valódiság bizonyítását s ennek során Heltait és Komlóst mint tanukat beidézték és kihallgatták. Ebből az következik, hogy kétségtelen tény az, hogy a Lengyel-pörnek és a mai pörnek egy és ugyanaz a tárgya. Ténytanuk ellen addig lefolytatni az eljárást, amíg a másik pör lefolytatva nincs, nem lehet, ez annyi, mint egy rókárról két bört huzni. Ha az első pörben a valódiság bizonyítása sikerül, akkor a mai vád ténye is való s ezért büntetést kiszabni nem lehet. A kávéházi beszélgetésnek története van... Amikor Halmos nyilatkozata megjelent, Halmos attól tarthatott, hogy ellene vádat fognak emelni a bpt. 230. §-a szerint...

Polónyi (közbeszól). Ez szemérem elleni erőszakról szól. (Derültség.)

— Bocsánat, én tudom a törvényt. Ekkor mondta el Heltai azt, hogy 12 évvel ezelőtt mit mondott neki Ullmann. Ha valaki egy gyilkossági ügyben vallomást tesz, a tanut előre rágalalmazási pörbe vonni nem lehet. Heltai is, Komlós is kötelelességből, tanúzsá kényszer alatt vallottak. Nem lehet a magyar Jusztiáciától követelni, hogy a védelem megfosztassék attól az eszköztől, hogy a főpör vádlottja elüthessék két koronatanunak esküre bocsájtásától. Kéri az eljárás felfüggesztését.

Neuetségessé teszik a törvényt

Kenedi Géza dr.: Arról van szó, hogy Polónyi egy partbérlet kijárásiért tíz vagy tizenötezer forint honoráriumot kapott. A vádlottak közölték Halmos polgármesterrel azt, ami ebben az ügyben tudtak. Ez a tény. És ha e tény miatt fegyelmi eljárás indított, úgy az felfüggesztendő. Itt kétféle s teljesen különböző bírói eljárás lehetséges, amelyek egymást hazudtolják meg. A törvényt ország-világ előtt neuetségessé tenni nem szabad! Csak azt a magyarázatot tartja lehetségesnek, amely megóvja a törvényt a közkeletől.

Balás Elemér ügyész: Csalódott; azt hitte, hogy a vád és védelem tisztán bizonyításra szorítkozik. A védelem képviselőinek egyénisége kizárja azt, hogy a bíróságot tévutra vezessék, úgy látja, önmagukat akarják tévutra vezetni. Komlós és Heltai urakat nem a „nagy per”, miatt állítottuk ide, hanem a kávéházi beszélgetés miatt. Utal a törvényekre és cáfolni igyekszik a védők súlyos érvelését.

Polónyi Géza (feláll és beszélni akar.).

Bíró: A magánvádló kíván szólni.

A közmegegyezés

Polónyi: A védő urak türelmetlenkednek, pedig a vádlottak javára fogok szólni! (Közbeszólások és általános gúnyos derültség.). A tör-

vénységek, amely vita tárgya, mintha az én eszemre lett volna kodifikálva. A bujkáló rágalmak (?) büntető eljárás alá nem vonatnak, de engem közmegegyezés tárgyává tesznek. Egy olyan ügyről van szó, amely tizenkét év előtt történt. Ha igaz lenne akkor is elévült, sőt ha el nem évült, akkor sem lehet egy büntetőtörvényt sem ráhuzni. Vegyék a védők a legjobb esetet: Lengyel Zoltánt felmentetik! Ezzel nincs bebiztosítva az, hogy én a büntetőtörvényt sem teszik föl azt a kérdést, hogy én bűnös vagyok-e. Két módot kínálok reggel óta: Igazolják a bűnösségemet, vagy azt, hogy olyan ember vagyok-e, aki ilyesmit elkövet. Abban a pörben, amelyet Lengyel Zoltán ellen folytatok és nem Lengyel Zoltán én ellenem, büntető eljárás nem indítható, folyamatban sincs és nem is tehető.

A bíró a védelem ellen

A bíró: A védelem indítványát, amely a tárgyalás elodázását, felfüggesztését kéri, elutasítom, annak helyt nem adhatok. Igazolja a védelem állításait! Ennek a legtávolabbi...

Darvai: Semmiségi panaszt nyújtok be.

A bíró tudomásul veszi.

Pirul Polónyi

A bíró: Heltai és Komlós vallomásainak felolvasását rendeli el.

Jegyző: Heltai Ferencnek és Komlós Ágostonnak ismeretes, már A HIR-ben is közölt vallomásait olvassa fel.

Heltai: Nincs semmi hozzátenni valóm.

Komlós: Csak az a megjegyzésem, hogy Heltaival nem a hávéházban, de hazafelé a Dunaparton sétálva beszélgettem a Polónyi megvesztegetéséről, négy szemközt.

A bíró: Közlöm, hogy Sándor Pál tanu szóval és Vázsonyi Vilmos dr. tanu írásban jelentette be, hogy nem jelenik meg a tárgyaláson.

Jegyző: Felolvassa Vázsonyi Vilmos dr. levelét, amelyet főntebb ismertettünk. (Polónyi Géza izgatottan gesztikulál és vérvörös arccal tárgyal a fával, aki mellette ül.)

Balás ügyész: Vázsonyi dr. beadványára kell reflektálnom. Csodálkozom, hogy ez az irás jogászból tollal való. Itt nem Polónyi s nem az ügyészség idézi be a tanukat, hanem a bíróság. Sajnos, országgyűlési képviselőkről van szó, akik kényszereszközzel meg nem idézhetők. Újból hangsúlyozom, hogy a védelem huzni akarja a tárgyalást.

A nagy pör megfiadzott

Elnapolni! Elnapolni!

Dr. Darvai: Csudálatos, hogy a közbülső szekundál Polónyinak. Mi huzni akarjuk a tárgyalást? — mondja az ügyész. Ez nem igaz. Igazságot akarunk, bárhol is igyekeznek kicsinyíteni és lefokozni érveinket és bármint tanácsol is Polónyi Géza. Negyedszázados ügyvédi pályafutásom a tanúság arra, hogy sohasem éltem csirkeprókátori fogásokkal. (Felkiáltások: Mint Polónyi!) Ez igazságügyi abszurdum. A „nagy pör” irataira történik itt folytonosan utalás, azokra az aktákra, amelyekbe nekünk nem adott betekintés. A legutolsó fiskálisnak is kötelelessége ügyének iratait pontosan ismerni. Ha már belekényszerítettünk ebbe a lehetetlen és példátlan helyzetbe, elsősorban kötelelességünk az iratokat áttanulmányozni. Ragaszkodom Vázsonyi és Sándor Pál kihallgatásához, hogy a közvetlen kihallgatás keresztüztüében tisztázódjék az igazság. A btk. 263. §. értelmében kérem a tárgyalás elnapolását.

Dr. Kenedi: A szituáció, amelybe kerültünk, a mi igazunkat bizonyítja. A nagy per megfiadzott! Egyes részeit akarják a bíró nyakába kötni! Ez lehetetlenség! A tanukat ki nem

hallgatják, az iratokat fel nem olvassák! Hiszen ez nem pör, ez üldözés!

Balás ügyész: Két ember becsületéről van szó — hangoztatja a védelem. Elfeledkeznek, hogy egy harmadik ember becsületéről is szó van. (Az ügyész Polónyira mutat, mire nagy vidámság támad.) Nincs alap arra, hogy a tárgyalást elhalasztassuk. Egy óra szünetet adhatunk, ennyi elég az iratok áttanulmányozására.

Polónyi Géza (sugja): Fel is lehet olvasgatni...

A bíró: Mielőtt határoznék, kihallgatom a jelenlévő tanukat.

Komlós Ágoston dr. (feláll és beszélni akar.).

A bíró: Majd a tanukihallgatások után nyilatkozhatik a terhelt.

A vád és a védelem tanui

Egy kis klotür

A bíró: Hűvös Józsefet fogjuk kihallgatni. Hűvös József előadja, hogy 79 éves izr. nős, vezérigazgató.

A bíró: Beszélj önrel az ismeretes tárgybán Ullmann?

Hűvös: A vizsgálóbírónál vallomást tettem ez ügyről. Akkoriban felkeresett Wellisch és Ullmann és tanácsomat kérték a közgyűlés határozata dolgában. Azt feleltem: Menjenek Polónyihoz. Később Ullmann megköszönte a jó tanácsot.

... Balás ügyész: Jelen volt a Vigadó kávéházban akkor, amikor Komlós dr. kijelentette: Ha Ullmann élne!

Hűvös: Igen.

Kenedi: Kik voltak akkor jelen?

Hűvös: Nem emlékszem! Nekem más gondoljaim vannak... Annyit hallottam és olvastam erről, hogy össze vagyok már zavarodva.

Komlós dr. (kérdést akar a tanuhoz intézni, de a bíró leülteti.)

A bíró: Megeketi a tanut. Rózsavölgyi Gyula kihallgatása következik.

Rózsavölgyi Gyula előadja, hogy 56 éves római katolikus vallású, nős, alpolgármester.

Balás ügyész: Kik voltak jelen azon az emlékezetes délutánon a Vigadó-kávéházban?

Rózsavölgyi: Heltai, Komlós, Hűvös... Rendes társaságunk van ott. Komlós dr. ritkán járt hozzánk.

Balás ügyész: Milyen időközökben?

Rózsavölgyi: Kétszer egy esztendőben.

Komlós: Minden tíz évben egyszer.

Polónyi: Ezt mondom én is.

A bíró: Megeketi a tanut. Barna Károly dr. kihallgatását rendelem el.

Barna Károly dr.: 36 éves, ügyvéd, a Dunagőzhajózási Társaságnál felügyelő.

A bíró: Ott volt a Vigadóban, amikor Komlós és Heltai a Polónyi-Lengyel-ügyről beszéltek?

Barna: Sohasem voltam a Vigadó-kávéházban.

Polónyi (felugrik): Sohasem volt az ügyvéd ur? Hát Ullmann Lajos titkára sem volt?

Barna dr.: Nem voltam soha.

Polónyi (idegesen): Tud arról, hogy Ullmann vesztegető természetű lett volna? (Mozgás.)

Barna: Semmit sem tudok. Nem értem, miért is idéztek be a tárgyalásra.

Heltai Ferenc: Polónyi idéztette be. A vád tanuja!

A bíró bocsánatot kér és elengedi a tanut.

Balás ügyész: Sándor Pál vallomásának felolvasását kérem.

Az „igen tisztelt” harmadik

Darvai: Nem akarom huzni a tárgyalást, de kötelelességemnek tartom a járásbíró ur figyelmét újból felhívni a következőkre: A védelemnek több előterjesztése van, a melyeket nem akarunk elárulni. Tanunkat még ki sem hallgatták. A tárgyalás elnapolását kérem.

Dr. Kenedi: A vádnak is érdeke, hogy a bizonyítást ne hajtja ostonnal a bíróság.

A bíró: Tessék előterjeszteni!

Komlós Ágoston: Az iratok tanulmányozására idő szükséges. Ezt mindenki tudja. Hiába

Korányi és Fröhlich Redőnygyár Budapest, VI., Gyár-u. 12/I.

Ajánlja többszörösen kitértetett „HUNGÁRIA” magy. klr. szabadalmazott és védjegyzett önműködő hydr. és pneumat. ajtócsukó, ablakszellőztető, napellenző, lakatosáru, ajtó- és ablakredőny-gyártmányait. Tessék képes árjegyzéket kérni!

TELEFON SZÁM: 23—76.

Önműködő hydr. és pneumat. ajtó- és ablakredőny-gyártmányait. Tessék képes árjegyzéket kérni!

kértük a vizsgálóbírótól, nem engedte meg. Aztán a kezelőtiszthez utasítottak. Ez kijelentette: *Nem adok felvilágosítást!* Nekünk szükségünk van arra, hogy az iratokat átvizsgáljuk és áttanuljuk és ezért kérjük a bírót, hogy adjon rá három—négy nap időt, addig napolja el a tárgyalást. Az igen tisztelt harmadiknak három hónap kellett a míg becsületének megpreparálására megszerkedett...

(Balás ügyész és Polónyi Géza, mint két galamb az ereszt alatt, összebujnak, sugdolóznak.)

Darvai dr.: *Kozma Sándor utódai statáriummal akarják az igazságot megkeresni!*

Heltai Ferenc: Tiltakozik az ellen, mintha a tárgyalást el akarja huzni. Polónyi az, aki huzni-halasztani akarja az ügyet. Ott a bírókületi kérelme, a melyhez a kir. ügyész főnöke is hozzájárult.

Lengyelrel álljon szembe!

Kavarodás

Heltai ezután kiment a teremből. Az ajtó nyitva maradt és az első szobából besüvített Lengyel Zoltán éles hangja:

— Velem nem mer szembeállani!

Polónyi Géza sápadtan ugrott fel a székről, a feje remegett, a bajusza lekonyult; száználmas látvány volt. A hallgatóság előretódult és ötven ember kiállt:

— *Lengyelrel álljon szembe! Lengyel Zoltán majd elintézi! Vén bűnös!*

Balás ügyész: A tárgyalás felfüggesztését kérem!

A bíró tíz perc szünetet rendel, de az általános kavarodásban elvész a hangja. Polónyi mellé odaáll a fia, Polónyi Dezső képviselő és irodájának összes alkalmazottai. A tömeg künn Lengyel Zoltánt élteti. Benke bíró behatja a törvényszéki szolgákat és a terem kiürülését parancsolja. A közönség a folyosóra tödul, a teremben már csak újságírók vannak. Ekkor Polónyi Dezső piros arccal rohan a bíróhoz és magából kikelve kiáltja:

— Kérem, bíró ur, egy szervezett maffia van az előszobában, ez terrorizál bennünket, kérem, védjen meg!

Az előszobában sok ügyvéd társaságában állott Lengyel Zoltán, aki nyugodtan beszélgetett környezetével. Lengyel népszerűsége és a közönség rokonszenve fáj Polónyiéknek. Hja! Ez csak az előjáték, majd az első felvonás után!

Ezalatt újból betódult a közönség és Heltai Ferencet fogta körül nagy csoport. Polónyiék egy sarokba huzódtak meg, néhány néppárti képviselő kuncsgott velük.

Szünet után

A belvárosi leszerelés

Dr. Darvai Fülöp szólalt föl. Vázsonyinak és Sándor Pálnak tanukként való kihallgatását kéri. Sándor Pál kijelentette, hogy Polónyi frontváltása okozati összefüggésben áll a fővárosi közgyűlésén történetekkel. Kéri beszerezni a Fővárosi Közlöny november 20. és december 18-iki számait. Bizonyítani kívánja a belvárosi bizottsági tagok leszerelésének történetét is. E célból kéri beidézni dr. Eulenberget Salamon, dr. Krammer Miksa és Boross Soma belvárosi bizottsági tagokat. Kéri továbbá Bauer Miksa, Zollmann és Szalágyi tanukat elővezetés terhe mellett beidézni. Kéri, hogy a Lengyel-pör iratait tanulmányozás végett adják ki a védőknek. E célból a tárgyalás elnapolását kívánja.

Dr. Kenedi Géza: Védőtársa bizonyítási kérelméhez esatoltatik. Védencét ártatlanul keverték bele az ügybe. Annak bizonyítására, hogy Polónyi először hazafiság örve alatt ellenezte a bérletet, aztán pedig maga korteskedett mellette: Vázsonyi Vilmost, Neumann Ármint, Csepregi Jánost, Sándor Pált és Frank Frigyes vezérigazgatót jelenti be tanuk gyanánt. Hasonlóképp kéri a Fővárosi Közlöny illető számainak beszerzését.

Heltait rendreutasítják

Dr. Balás Elemér ügyész: Szeretné, ha végre érdembe is belemennének.

Heltai (közbeszól): *Rögtön hozzanak ítéletet, mi?* (mozgás.)

— *Rendreutasítom!* — szolt rá a bíró.

Ellenzem, ellenzem...

Az ügyész ellenzi a védők kívánságának teljesítését, hogy tanukat idézzenek be. Szeretné, ha a védők most rögtön bejelentnék, ha netán más bizonyítékaik volnának.

Darvai: Amikről tudtam, már előterjesztettem bizonyítási anyagunkat. Ha netán újabb tanuink lennének még, idejekorán be fogjuk terjeszteni.

Dr. Kenedi: Kérem még pótlólag Wellisch Alfréd ur és Hecht Imre tanukat beidézni. Wellisch vezette t. i. Ullmann Polónyihoz.

— Hát Hecht?

— Hecht meghalt, mondja Polónyi.

— És ha élne, mit vallana? (derültség.)

— Ő volt a társaság könyvvezetője.

Az ügyész: Hogy Heltai és Komlós állításai alkalmával három tanu volt jelen, azt hiszi, bizonyítva van. Ezt Heltai is beismerte.

— Pardon, amikor erről nyilatkozni akartam, a bíró ur eltiltott a szótól, felelt Heltai.

— A Fővárosi Közlöny számai itt vannak az iratok között. Hogy miként történt Polónyi részéről a belvárosi bizottsági tagok leszerelése, ennek a jelen pörhöz semmi köze (mozgás és derültség). A védők által bejelentett tanuk kihallgatása szerinte teljesen fölösleges. Különben is ezek külföldi alattvalók. Ezeket előállítani nem is lehet.

— Mi előállítja őket! — szolt közbe dr. Darvai.

— Igazolhatom, hogy Polónyi már az első közgyűlésen sem ellenezte a partbérletet, folytatja tovább az ügyész. Az, hogy Wellisch azt vallaná, hogy ő vezette el Ullmann Polónyihoz, nem tartozik ehhez a pörhöz.

Nem kellene a tanuk

„Fölszemes”

Még ha Ullmann Lajos élne is — folytatta az ügyész — és azt vallaná, hogy tényleg megfizette Polónyit, akkor az ő helye is a vádlottak padján lenne. Az iratok közül a vádra vonatkozó rész itt van. Tessék egy félóra alatt áttanulmányozni. Azt hiszem nem a Beke Erzsébet-féle ügyre kíváncsiak a védők, hiszen ez nem tartozik ezen ügyhöz. Kérem a bizonyítást mellőzni.

A bíró kimondja a végzést, hogy a védők által bejelentett tanuk beidőzését fölöslegesnek tartja s így elutasítja a védők indítványát. Ellenben felolvasni rendeli Sándor Pál, Müller Károly, Zollmann Ignác és Bauer Károly vallomásait.

Incidens

A védők a végzés ellen semmisségi panaszt jelentenek be.

Dr. Darvas: Ki vagyunk fáradva, kérünk egy kis szünetet.

Dr. Heltai (közbeszól): ugyan mit tettek irázuunk. Tessék kihirdetni mindjárt az ítéletet. (Derültség.)

Az ügyész ingerülten felpattan és tiltakozik Heltai gunyos modora miatt. Kéri, hogy Heltai megjegyzését vegyék jegyzőkönyvbe s ezt közöljék az ügyészséggel, a megtorló lépések megtétele végett.

A bíró rendreutasítja Heltait.

Ezután felolvassák a meg nem jelent négy tanu azon tanuvallomását, amelyet a Polónyi-Lengyel-ügyben tettek.

Meghamisított fordítás

A gyanus provízió

Dr. Heltai Ferenc: Konstatálja, hogy Bauer Vilmos felügyelő vallomását nagyon hibásan fordította le a tolmács. Az eredetiben az van, hogy 1895-ben a bécsi üzlet könyveiben egy tízezer forintos províziós tétel áll. Ez a tízezer forint a Polónyi-ügy idejével összeesik (mozgás). Kérem konstatálni, hogy a tolmács meghamisította a fordítást. Az évszámot is 1905-re tette.

Balás ügyész: *Tagadhatatlanul fontos ez és ezt magam is elismerem.* De azt kizártnak tartom, hogy ez a 10.000 forint Polónyi személyével kapcsolatban lenne. Hisz az is benn van a vallomásban, hogy ez a 10.000 forint valami eladott uszályhajók províziója.

Dr. Heltai: Nekem nagyon gyanus ez a provízió.

Elnapolás

A becsület hétfőn is becsület

Dr. Darvai: Miután minden indítványunkkal elutasítottunk, újabb indít-

ványokat nincs kedvünk tenni. Csak azt kérjük, hogy az iratok áttekintése végett hétfőig halaszssa el bíró ur a tárgyalást, már este félkilenc van, fáradtak vagyunk és méltányos a kérésünk teljesítése. A panaszos ur a becsületét keresi, ezt hétfőn is megtalálhatja.

Kergetni nem hagyom magam

Dr. Kenedi Géza: Ezt ő is kéri védenec nevében. Védenec úgy van ezzel, mint az egy-szeri zsidó, aki a gyászolók előtt halottas ágyán azt mondta: Tudom, hogy meg kell halnom, de kergetni nem hagyom magam. (Derültség.)

Dr. Balás ügyész ellenzi a tárgyalásnak hétfőre való elnapolását.

Polónyi és Heltai összetűznek

Polónyi Géza: Egy körülményt említett fel a panaszában, azt, hogy az egész rágalmat az elsőrendű vádlott koholla ellene. Azért, mert Heltainak egy kérvényét ellenezte a miniszter-tanácsban. E miatt forral ellene bosszút Heltai. Becsatolja kortörténeti adat gyanánt a minisztertanácsban Heltai ellen tett indítványát.

Dr. Darvai: Ezt a kortörténeti okmányok jelzett irást majd el fogjuk olvasni. Kijelentem, hogy mikor közöltem védenecemmel, hogy Polónyi bosszúnak tartja az ő eljárását, Heltai kijelentette, hogy ez rágalom.

Dr. Heltai: Hogy nekem e kortörténetnek nevezett okmányról tudomásom volt, ez szemenszedett hazugság. Egész a mult héti nem volt tudomásom arról, hogy a kereskedelmi miniszteriummal levő ügyembe Polónyi Gézának beleszólása volt.

Hétfőn lesz ítélet

A bíró ezután kihirdette végzését. Eleget tesz a védők kérésének és a tárgyalást hétfő délelőtt tíz órára elnapolja. Ez volt az egyetlen kérés, amit a bíróság a védők javára teljesített. Ezek után senkinek sem lehet kétsége az iránt, hogy mi lesz ebben a pörben az ítélet.

NYILTTÉR

A rovát alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magas előleg. Telefon 65-39. Magas előleg. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást.

Étvágyat javít, gyomorrontást megakadályozza

KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvíze. Legtisztább és leg-egészségesebb asztali és borvíz. Vidékre és külföldre kérjen fuvardíjmentes szállításról árjegyzést és címezze:

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat, Budapest-Budán.

ERDŐT

keresek megvételre, vágható, talajjal vagy anélkül. Részletes leírást, becslést, katonai térképet kérek az ajánlathoz. Schönwald Imre órásmester és ékszergyáros Pécs.

Téli fürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-meleo kénes források. Iszapfürdők, iszaporogatók, mindennemű thermális fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Csuz, kőszvény, ideg-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő Igazgatósága, Budapest-Budán.

„Szt.-Lukácsfürdő” Résv.-Társaság

NŐI FEHÉRNEMŰEK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig az áruházam előcsarnokában megtekinthetők. Minden darabon a legolcsóbb szabott ár látható.

KERTESZ PAL, Rákóczi-ut 40.

A Népsinházzal szemben. Telefon 46-79. Szigoruan szabott árak.

Magyarnak Pécs. Németnek Bécs.

Hazai iparunkat előmozdító céggel a legjobb órák és ékszerek jobban és olcsóbban szereshetők be, mint bármely külföldi éragyárnál.

Kockázat kizárva! Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt visszaadom!

Csak általam kipróbált, pontos járásu órákat szállítok. 10 évi jótállás!

Fontos mindenkinek!!

200. sz. Ujdonság! Legjobb

ébresztő zsebóra

rendes óranagyságban, igen meg-
lépő kellemes és csengős harang-
ébresztéssel, legpontosabb járás-
sal, nickel tokban ... 12 K
Oxidált tokban ... 15 K
Valódi ezüstből ... 25 K
Négyzet alakú oxidált tok-
ban, világhírű szerkezettel 30 K

Legpontosabb női órák!

426. sz. Arany

remontoir duplafedelű

remek véssés és kitűnő szerke-
zettel, női óra ... 35 K
3 aranyfedelű ... 44 K
499. sz. Valódi ezüst női
óra duplafedelű díszes vé-
sséssel ... 12 K
Egyfedelű ... 9 K

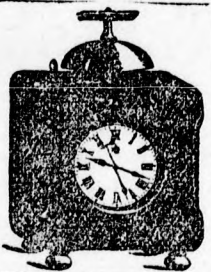
Szivalaku női oxydált

női óra

kitűnő szerkezettel ... 8 K
Ugyanaz gömbölyű alakban 7 K

„Kossuth“

szalon díszóra 13 és fél centi-
méter magas márványtokban, csiszolt
veggel, ragyogó ékkő utánzáttal,
du an kirakva ... 10 K

11 5 évi jótállás
19 cm. magas, Pontos járásu
erős ébresztő-óra

nickel tokban ... 2.60 K
2 haranggal ... 4.- K
3 ... éjjel világító
számlappal, díszes fűző-
göszlő ébresztő óra, já-
rása a legpontosabb, éb-
resztő csengése felül
minden eddigi újat ... 6.- K
Világító számlap 50 fillér. Cso-
magolás és léd 20 fillér.
3 drb. rendelésből csomagolás
ingyen.

Domboru karikagyűrű va-
lódi 14 karátos fényezett erős
tömör karikagyűrű 8 K-tól felj.
Véssés ingyen! Ujdonság papír-
szalaggal is megadható.

700. sz. 2 kis gyöngy és
1 színes kő ... 9 K
Tetsző színtől ékszerárnyak
foglaltatása jutányosan eszközö-
tetnek.

696/2. sz. Valódi 14 karátos
arany kígyó gyűrű szí-
nos, 1 követ ... 12 K
Ugyanaz 1 gyémánttal, 2
soros, 2 fejjel ... 32 K

720. sz. 14 karátos arany,
színes követ ... 16 K
Ugyanaz kisebb ... 10 K
Uj aranyból ... 7 K

Valódi

ezüst revolver

(láncfüggelék) ... 2.40 K
1 doboz töltény ... 50 K

Schönwald Imre órásmester és
ékszergyáros Pécs.

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja nagy képes
ár jegyséket ingyen és bérmentve.

WEKERLE A CSÁSZÁRNÁL

A miniszterelnök Bécsbe utazott. Holnap audienciára jelentkeztek.
Délszláv összeesküvők Budapesten

Temetik a magyar bankot

Wekerle Sándor miniszterelnök ma dél-
után Bécsbe utazott és holnap audienciára
jelentkezik a királynál. A miniszterelnök a
politikai helyzetről s elsősorban a horvát
tartománygyűlés összehívásáról fog jelen-
tést tenni. Erre az audienciára annál is in-
kább szükség van, mert még nem kapta
meg a kormány a fölhatalmazást valameny-
nyi tervének végrehajtásához. Nem csoda,
hisz Bécsben óvatosan ügyelnek arra, hogy
a magyar kabinet tulságosan ne kellemet-
lenkedhessen a horvát obstruktoroknak. A
zágrábi hősök már elhallgattak, csapatostul
hagyták el a fővárost. Nem akarnak utban
lenni, mikor az Ausztria érdekét szolgáló
kiegyezést kell szállítani a parlamentnek.
Mindenki látja már, hogy a horvátok küz-
delme erkölcsstelen és hazafiatlan, hogy Bécs
dróton ráncigálja őket s ezek a bitangok ál-
landóan kaphatók arra, hogy a magyar ér-
dekek ellen sikra szálljanak. De még semmi
retorziót nem mutatott a kormány. Wekerle
gyöngye és tehetetlen, keztyűs kézzel bánik
velük, pedig ostorral kellene őket kiverni a
parlamentből. A felelősséget a horvát ob-
strukcióért a Ház elnökére szeretnék hári-
tani, pedig nyilvánvaló, hogy itt nem a ház-
szabályok szigorításával kell a dolgon segí-
teni, hanem nyílt, energikus, becsületes kor-
mányzati politikával. De ezt ne várja az or-
szág egy olyan miniszteriumtól, melynek
élén Wekerle Sándor áll.

Fuccs az önálló banknak Andrássy mondja

A magyar kormány tagjai között egyöntetű
az a felfogás, hogy az önálló nemzeti bankot nem
kell felállítani. Hogy mit szól ehhez a független-
ségi és 48-as párt, melynek évtizedek óta egyik
létsarkalatosabb program-pontja ez, azzal nem
törődnek a miniszterek. *Apponyiról* tudvalevő,
hogy a kiegyezési tárgyalások során állandóan a
közös bank mellett kardoskodott, ma pedig
Andrássy Gyula gróf tett egy elszomorító nyilat-
kozatot a Ház folyosóján. A miniszter *Szap-
panos* Istvánnal, *Farkasházy* Zsigmonddal és
másokkal beszélgetett s ennek során szóba került
a *Neue Freie Presse* nevezetes közleménye, mely
lerántja a leplet a magyar kormány álnok ha-
zugságairól. Andrássy beszélni kezdett s ezeket
mondta:

— A kormány tagjai a bankkérdést pusztán
célszerűségi kérdésnek tekintik, akár hat-
vanhetesek, akár negyvennyolcasok. Ebben a
kérdésben *felfogásaink teljesen azonosak*. Én
nem mondom, hogy akár a bankközösségnek,
akár a z önálló banknak barátja, vagy ellen-
sége volnék, de a mai viszonyok között *nem
tartom lehetségesnek az önálló jegybank fel-
állítását*. Azok a kikötések, a mikről a bank-
kérdést illetően szó volt, szintén a kormány-
nak azt a célszerűségi szempontját igazolják,
hogy az önálló bank felállítását csak abban az
esetben vegye elő, ha közben Magyarország
gazdaságilag fellendül. Az önálló bankot ez
idő szerint fel nem állíthatjuk. Nem mondom,
hogy *hét-nyolc év múlva ez meg nem történ-
hetnék*, de ma le kell tennünk róla.

Vajjon *Holló* Lajos, a bankformula hőse, s
a többi 48-as függetlenségi ezek után is hiszi,
hogy azzal a parlamenti bizottsággal, amelyet
esetleg ki fognak küldeni, meg lehet oldani a
kérdést úgy, hogy 1910-re az önálló bank meg-
valósul. Dehogyan hiszik! Éppen úgy tudják, mint
mi, hogy a Wekerle kormány a közös bank érde-

kében is lekötötte magát, de érdekük úgy hozza
magával, hogy az ellenkezőt hirdessék. És ezek
azok a tiszta, elvű függetlenségi politikusok, kik
letorkolnak mindenkit, aki nem hazudik, nem
ferdit, hanem rámutat Wekerle büneire s a kor-
mány turpisságaira.

A bankkérdés dolgában, kapcsolatosan a
Neue Freie Presse leleplezésével, báró *Bánffy*
Dezso sürgős interpellációt jegyzett be s inter-
pellációját hétfőn fogja előadni.

Wekerle a királynál

Wekerle Sándor miniszterelnök ma dél-
után Bécsbe utazott, a hol holnap kihallgatá-
son fogadja a király. A miniszterelnök való-
színűleg csak egy napig marad az osztrák
fővárosban és ez idő alatt tanácskoznia fog
Beck báró osztrák miniszterelnökkel, akinek
mostanában szintén elég gondot okoz a kiegye-
zés nyelbeütése. Wekerle kihallgatása
különben a horvát kérdés miatt vált szüksé-
gessé.

A miniszterelnök utja szoros összefüggésben van a karlócai szerb patriárkai szék
betöltésével is. Óriási küzdelem folyik a szer-
bek legfőbb egyházi méltóságáért: *Zmejauovics*
Gábor, *Letics* György és *Bogdanovics*
Lucián püspökök versengenek egymással,
azonkívül egy horvátországi szerb püspök is
aspirál. A napokban Wekerle bizalmas ta-
nácskozást tartott ez ügyben, de megállapo-
dásra nem jutott. Ezt a kérdést, mint min-
den egyebet, Bécsben fogják eldönteni.

A kereskedelmi szerződéses tárgyalások
Szerbiával döntő stádiumba léptek s — mint
Bécsből táviratozzák — mindkét részen ala-
pos a remény, hogy a szerződés létrejön. A
szerb delegátusok nagy elismeréssel nyilat-
koznak báró *Aehrenthal* külügyminiszter
előzékenységéről. Már a mult ülésen lényeges
közeledés történt, jöhet addig a két tár-
gyaló fél álláspontja mereven ellenkezett
egymással. Ez ügyben szintén tanácskoznia
fog *Wekerle* az osztrák kormánylyal.

Lueger és Farkasházy

Az élesdi kerület talentumos képviselője a
kiegyezés ellen mondott beszédében említést tett
arról a beszélgetésről, amelyet *Lueger* Károly-
lyal folytatott. Az ausztriai keresztény-szocialis-
ták vezére: *Lueger* polgármester, a midőn *Farkasházy*
képviselőnek a magyar képviselőház teg-
nap ülésén tett nyilatkozatára, illetve ennek a
polgármesterre vonatkozó részére figyelmeztet-
ték, a következőket jegyezte meg:

— Igen, ez igaz. Volt egyszer egy ur ná-
lam. Egyáltalában nem látszott magyarnak és
magyar képviselőnek mutatta be magát. Nevére
már nem emlékszem. Hiszen tudja, úgy szokott
ez bemutatkozásnál lenni, hogy a neveket alig
értik. Tehát én úgy beszéltem ezzel az urral,
amint önnel beszélek. *A dolog kétségkívül igaz*.
Vajjon tényleg ugyanazon szavakat használ-
tam-e, azt már nem tudom. De, uraim, *minden
kiegyezés nem egyéb provizóriumnál* és soha
nem is volt más. Ezt a véleményemet még mindig
fentartom.

A délszláv összeesküvők Budapestben

A *Reichsrath* délszláv képviselői tudva-
levően egy gyékényen árulnak a magyar or-
szággyűlésbe delegált horvát képviselőkkel.
Nemrég Bécsben tartottak meg titokban egy
értekezletet, ma pedig Budapestben találkoztak
Magyarország árulói. *Spincics*, *Ivanise-
vics* és *Tresics* reichsrathi képviselők, mint
a délszláv klub kiküldöttei ma délután há-
rom órakor *Budapestre érkeztek*. A horvát és

szerb koalíció itt időző tagjai és a bécsi vendégek a *Continental*-szállóban értekezletre gyűltek egybe s a politikai helyzetről tanácskoztak. *A leandókre nézve a horvát és délszláv képviselők között teljes szolidaritás mutatkozott.* A reichsráthi képviselők szavát tették, hogy az osztrák kormány nagy nyomást gyakorol abból a célból, hogy a kiegyezés minél előbb elfogadtassék, mert attól tart, hogy Magyarországon olyan helyzet állhat be, mely miatt az osztrákok a nyert előnyüktől elesnének. A délszláv klub tagjai az ötórai gyorsvonattal visszautaztak Bécsbe.

A horvát tartománygyűlésen követendő eljárásra nézve a horvát koalíció tagjai még semmi irányban sem határoztak. A kérdést egyelőre teljesen függőben tartják, mert eljárásukat a viszonyok alakulásához mérten akarják megállapítani. A képviselők közül számosan Zágrábban időznek, hétfőn délután azonban valamennyien ismét Budapesten lesznek, a mikor a koalíció megtartja értekezletét, melyben további magatartása felett fog határozni.

Feloszlatás — januárban

Értesülésünk szerint a horvát tartománygyűlést nem december első felében osztalják fel, hanem *januárban*. A kormány azért határozott így, mert közben a delegációk is fognak ülésezni, még pedig parallel a képviselőházzal s így nem tangálja számításait a horvát képviselők később való széljelkergetése. Az új választást a régi választói névjegyzék alapján kell megejteni s ez végtelen örömmel tölti el a horvát képviselőket. Bizonyos, — mondják ők, — hogy többséggel fognak visszakerülni s akkor elülről kezdik a komédiát.

Ha a kormány új választói névjegyzékkel akarná biztosítani magának az unionista-többséget, március előtt nem rendelkezhetné el a választásokat. Az új névjegyzéket ugyanis feltétlenül megfelelőbbnek s a horvát hétszemélyes tábla március előtt nem intézné el a felebbezéseket.

Igaza van Bozókynak. A minap a képviselőházban *Bozoky* Árpád képviselő a kultuszminisztert meginterpellálta annak a régi szomorú és szegényes jelenségnek az ügyében, hogy a középiskolai tanárok kinevezésénél felekezeti szempontok játszanak közre. A fővárosban is, a vidéken is elsősorban a katolikus vallású jelöltek kapják az állásokat, a másvallásúak csak azután jönnek, amikor minden katolikus jelölt el van helyezve. A másvallásúak, akik épp úgy tanulnak, kinlódta, vártak és talán épp úgy tudnak is, mint a katolikusok, ott állnak szegények az oklevelükkel, nevelősködnék, míg meggömbölnék és megkopaszodnak, míg isten különös kegyelméből állásba jutnak. Ennek a szomorú állapotnak a jelensége az a hír is, amely ma jön *Aradról*. Az ottani polgári iskola segédtanári állására hirdetett pályázat *eredménytelen maradt*. Különös dolog ez Magyarországon, ahol minden rongyos állásra százan meg százan vetik rá magukat. És ime, Aradra egy pályázat sem érkezett. Ugylátszik, a katolikus tanárjelöltek el vannak intézve, a másvallásúak meg azt gondolták, hogy hisz ugyis hiába pályáznak mindig, hát inkább megvaesoráznak azért a koronaért, amiért bélyeget kell venni a pályázatra. Jó lenne, ha a kultuszminiszter egy kicsit mélyebben belenézne ezekben a sivár, szomorú és európaiatlan állapotokba...

FERENC FERDINÁND ÁLROHÁBAN

Menekülés a király mellől

Elárulták a trónörökös táviratait

A leleplezett inkognitó

Miniszteri titkár csendőrkézen

Prágától Kisjenőig

A Hír megírta, hogy *Ferenc Ferdinánd* főherceg, a magyar trón várományosa, december másodikán Kisjenőre utazik, a hol *József* főherceg látja vendégül fenséges barátját. Ez a látogatás nem az első, a trónörökös ez év áprilisában is vendége volt a ritka vadakban gazdag kisjenői erdőnek, a hol három nap alatt *százhárom fácánt* ejtett zsákmányul. Ez a szép eredmény és a vadászatnak sok romantikus emléke hozza most vissza *Ferenc Ferdinándot* Kisjenőre, a hol maga az uradalom fenséges gazdája készítette elő napokon keresztül a nevezetes fogadtatást. Nagy gonddal és körültekintéssel történik ez most, mert a tavaszi vendéglátásnak *sok kalandos és kellemetlen emléke van*. Áprilisban inkognitóban utazott a trónörökös Aradmegyében, de nincs az az inkognitó, a miről a detektiv-furfang előbb-utóbb le nem rántaná a leplet. *A Hír* most birtokába jutott a tavaszi vendégjárás minden részletének és ma, jó későn is, izgató szenzáció a trónörökös titkos utazása, a melynek kalandos körülményei között van álruha, politikai pikantéria, vannak indiszkreció folytán leleplezett sürgönyök, sőt egy rendkívül romantikus letartóztatás is, a mi kétségkívül legregényesebb részlete a bonyolult szenzációnak. Most nem érheti sem a trónörökös, sem a környezetét hasonló kalamitás, mert ezúttal a főhercegi fenség egész pompájában randul le Kisjenőre *Ferenc Ferdinánd*, de a leleplezés mindég érdekes, különösen ha olyan fontos személyiségről van szó, mint a magyar trón várományosa.

El Kisjenőre

A trónörökös álruhában

Április huszonegyedikre tervezte *József* főherceg a kisjenői vadászatokot, amiket nem azzal a tudattal készítettek elő, hogy részt vesz rajtuk *Ferenc Ferdinánd* trónörökös is. Persze azért sok és fontos munkát adott az előkészítés. *József* főhercegen kívül *Augusta* főhercegnő is leutazott a kisjenői kastélyba, ahol három napon keresztül szokatlan élénkség uralkodott. *Lipót* bajor herceget, a főherceg régi barátját várták és kellemes meglepetés volt, mikor két nappal a vadászatok előtt távirat jött a kisjenői kastélyba. *Ferenc Ferdinánd* trónörökös küldte a sürgönyt, tudtul adva fenséges rokonának, hogy a vadászatokon ő is részt vesz, eleget tesz a meghívásnak, mert a cseh arisztokraták konfliktusa folytán támadt kellemetlen helyzettől *szabadulni akar*. *József* főherceget aztán hivatalos uton beavatták a trónörökös látogatás titokzatos körülményeibe. *Ferenc Ferdinánd* trónörökös álruhában utazott Kisjenőre. A trónörökös az egész idő alatt úgy szerepelt, mint *Lipót* bajor herceg fővadásza, s annak az uniformisát is viselte elutazása órájáig. Ennek az a magyarázata, hogy *Ferenc Ferdinánd* abban az időben nem Kisjenőn, hanem *Prágában* kellett volna lenni a király oldala mellett s fogadnia a cseh nép lojális hódolatát. Tudvalévő ugyanis, hogy a király április huszonegyedikétől huszonnyolcadikáig *Prágában* volt. A világ összes lapjai közölték azokat a prágai táviratokat, amelyek arról szóltak, hogy a prágai csapatok alatt a trónörökös a király oldala mellett van s hogy *Ferenc Ferdinánd* nagy megelége-

dését fejezte ki a látottak fölött. Ezek a táviratok költött híreket tartalmaztak.

A trónörökös akkor nem a prágai csapatokat, hanem a kisjenői hajtókat diéserte a fölött való örömeiben, hogy három nap alatt száztizenhárom fácánt puffantott le.

Fölismerik a tisztet

A főhercegnék ez a szokatlan utazása talán örökre homályban maradt volna, ha a kisjenői vadászterületen a temesvári ekvítáció tisztjei, akik ugyanakkor gyakorlatoztak, föl nem ismerik *Ferenc Ferdinándot*. A főherceg ismerte a tisztet parancsnokát s néhány percig elbeszélgetett vele, a gyakorlatok iránt érdeklődve. A trónörökös persze nem kérte meg a parancsnokot, hogy inkognitóját őrizze meg és az érdekes szenzáció nem is a tiszték révén került napvilágra. Tiszti körökben régi szokás az, hogy mindent gondosan őriznek, még ha nem titok is, még ha a diszkrecióra nincs is olyan nagy szükség, amilyenre most *Ferenc Ferdinánd*nak, a prágai ceremóniák menekültjének tényleg szüksége volt.

Indiszkreció történt

Elárulták a trónörökös táviratait

Ferenc Ferdinánd a fővadászi álruhában április huszonharmadikán délután érkezett *Mezőhegyesre*. Kétegyházán keresztül. Az első éjszakát a mezőhegyesi vasuti állomás mellett levő Központi-szállóban töltötte. Mindjárt megérkezése után két táviratot adott fel a mezőhegyesi vasuti hivatalban, mindkettőt *Konopistba* küldte. Az egyiket a feleségének, *Chotek Zsófiának*, a másikat *Barna* nevű magyar kertészének. A trónörökösnekhez intézet távirat néhány szó volt.

Ennyi:

Glücklich angekommen

Erzherzog Ferdinand

A másik táviratban *Barna* kertésznek magyarul a következő utasítást adta:

A leandert a park éjszakai részén 30—35 méter hosszúságban ültesse

Hogy a trónörökösnek miért volt fontos a leanderek elültetésére távirati utasítást adni, azt nem sikerült megtudnunk. Igaz, hogy ez a sürgöny nem került pénzébe. Ezért ugyanis nem fizetett a trónörökös. Ellenben a *Chotek Zsófiának* küldött táviratért az utolsó fillért is lefizette.

Annak ellenére, hogy az udvari táviratok s így a *Mezőhegyesen* leadott sürgönyök is titkosak, április huszonharmadikán este, talán még hamarabb, mint a hogy azt a címzetek megkapták, *Aradon már ismerte* azok tartalmát az egyik aradi napilap szerkesztője. Hogy ő miképpen jutott a két sürgöny szövegéhez, nem tudni, de tény, hogy *olvasta azokat*. Ezt bizalmas körben elmondta, anélkül azonban, hogy akkor lapjában felhasználta volna. A titokban tett kijelentéseknek rendszerint az a sorsuk, hogy oda jutnak el, a hová nem kellene.

Kossuth vizsgálatot indít

A trónörökös táviratának kalandját megtudták a kereskedelmi minisztériumban is, ahol nagy rémület támadt, mert a trónörökös titkos utjáról hivatalos helyen tudtak és így rendkívül kellemetlen volt az indiszkreció, *Kossuth*

utasítására Szalay Péter államtitkár, a kereskedelmi minisztérium ötödik szakosztályának vezetője, nyomban leküldte Aradra és Mezőhegyesre a szakosztály ötödik osztályába beosztott dr. Odor Imre. miniszteri segédtitkárt, hogy nyomozza ki: miként jutott a lapszerkesztő a titkos táviratok szövegéhez?

A miniszteri titkárt letartóztatták Szélhámosnak nézték

Dr. Odor Imre április huszonnyolcadikán délelőtt megjelent a mezőhegyesi vasuti állomásnál és Prielle Lajos állomásfőnöktől a trónörökös táviratait követelte. A főnök odaadta a táviratokat, de a míg a titkár azokat vizsgálta, telefonon felhívta Siket Traján nagyváradi postaigazgatót. Közölte vele, hogy „egy gyanús alak, a ki magát Odor Imre postai segédtitkárnak mondja, a trónörökös táviratait vizsgálja.” Az igazgató kijelentette, hogy Odor nevű postaltitkár nincs.

— Az illető, úgy látszik, szélhámos, vagy anarkista, jó lesz óvatoskodni, — tette hozzá Siket Traján.

Az állomásfőnök a beszélgetés után kérdőre akarta vonni Odort, de azt már nem találta a szomszédos szobában. A hivatalnok azt mondták, hogy az idegen az időközben Arad felé induló gyorsvonatra felszállt. Kijelentette, hogy Aradon folytatni fogja a nyomozást. Prielle erre nyomban telefonált a legközelebbi állomásra, Battonyára, hogy Odort tartóztassák le, mert veszedelmes szélhámos. A jelentés alapján Petrovics Mihály tiszteletbeli főszolgabíró utasította Ruzs battonyai csendőrmestert, hogy tartóztassa le Odort.

Ez a letartóztatás nem ment simán. A segédtitkár tiltakozott a brutális eljárás ellen s nem akarta elhagyni a motorost.

— Én miniszteri segédtitkár vagyok és vizsgálatot teljesítek, — mondta erélyesen.

— Minden szélhámos titkárnak adja ki magát az utóbbi időben, — felelte bölcsen a csendőr. — Előre csak, titkár ur!

Szólt és Odor doktort kényszerítette, hogy vele menjen. Egyenesen a főszolgabíróságra kísérte, ahol Odor igazolni akarta magát. Ez azonban mitsem használt.

Megmentik a titkárt

Elmaradt a megtorlás

Odor Imre látta, hogy ennek fele se tréfa, megkérte tehát Petrovics szolgabírót, telefonáljon a nagyváradi postaigazgatónak és kérje meg, hogy onnan intézzenek kérdést telefonon a kereskedelmi minisztériumba, vajjon Szalay Péter küldte-e ki Odort vizsgálatra? Petrovics ezt megtette és estig kiderült, hogy a battonyai csendőrség kinos tévedés áldozata.

Odor Imre még este leutazott Aradra, fölkereste a kérdéses lapszerkesztőt és arra kérte, mondja meg neki, ki árulta el a trónörökös táviratát?

— Nem tehetem — felelte a szerkesztő.

— Hát csak azt mondja meg — kérlete a titkár, — hogy postatisztviselő volt-e?

— Nem az volt.

— Irásba adja ezt nekem?

— Igen.

A titkár másnap egy irással és sok kellemetlen tapasztalattal Budapestre utazott.

Odorban volt annyi uri elegancia, hogy nem is kísérelte meg az ő kellemetlen kalandjának megtorlását. Lehet különben, hogy erről „illetékes helyen” beszéltek le, mert a kormánynak nem állott érdekében, hogy a trónörökös titkos utazásával kapcsolatos kaland foglalkoztatassa a közvéleményt. Remélték, hogy így titokban marad a dolog, amelyet — íme — a Hírek sikerült minden komoly és kedves részletében leleplezni.

x Nem kell elolvasni a sok hálalevelet, mindenki meggyőződhetik saját magán az Alföldi fébkereszties sósborszesz csodás hatásáról.

A HIR

Strófák a napról

Boldog Polónyi!

Itt van a tél s küzdünk a szénhiány

És a fadrágaság mián.

Kályha nélkül áll a házunk,

Jaj de fázunk, jaj de fázunk,

Csak Polónyi boldog,

Mert amíg fáznak mindenütt —

Neki Lengyel Zoltán befűt.

A Váci-utcán

A Váci-utcán bámulva, meghatva,

Állnak a Bachruch-bolt előtt csapatba,

Ott egy darab szén van a kirakatba.

☞ **Hol vagyunk mi még ettől?** Nagyon sok minden irigylendő, nagy és szép kulturális dologtól vagyunk még messze. Ma egy stockholmi jelentés csal ki a keblünköl ez irányban egy sóhajt. Arról szól a stockholmi hír, hogy a tuberkolózis-bizottság most nyújtotta be a kormánynak a jelentését. Azt javasolja a jelentés, hogy a kormány fokozatosan négyezerharsház szanatoriumot állíttasson föl Svédországban tizen-négymillió korona költséggel a tüdőbetegék ápolására. Fájdalom, tüdőbetegéért nekünk sem kell a szomszédba menni, de szanatoriumunk egy-kettő van mindössze az egész országban. Nagyon sok ezer magyar fog még elpusztulni, aki élhetett volna, míg ez az ország odajut, hogy csak tizedrésznanyi szanatoriumot állíttasson föl, mint Svédország.

☞ **A befagyott tüntetés.** Nagyszabású tüntetés készült ma a központi tudomány-egyetemen. Annak a beszédnek alkalmából, amelyet gróf Apponyi Albert kultuszminiszter mondott Bozóky Árpád interpellációjára, dr. Páker Gyula tanár hívei tüntetésre készültek. De fölvonultak a klerikális érzésű diákok is, akik botránnyal fenyegettek. A professzor neszét vette a készülődésnek s elhatározta, hogy megakadályozza a miatta való összeütközést. Hasztalanul várták a zsufolásig megtelt teremben, előadását nem tartotta meg s így mind a két tábor terve meghiúsult.

☞ **A tanítók Apponvinál.** Az Állami Tanítók Országos Egyesületének küldöttsége keresi fel december 7-én délelőtt Apponyi Albert gróf közoktatásügyi minisztert. Az állami tanítók egyesülete még az elmúlt nyáron tiszteleti tagjául választotta meg Apponyit s az erről szóló oklevelet fogják most átnyújtani a kultuszminiszternek.

☞ **Jubilál a Lipótvárosi Kaszinó.** A főváros egyik legelőkelőbb társasköre, a Lipótvárosi Kaszinó ünnepet ült ma. Huszonöt esztendeje, hogy ez a Budapest közéletében fontos szerepet betöltő kaszinó megalakult. Ebből az alkalomból diszközgyűlést tartott a Lipótvárosi Kaszinó. Bánffy Dezső báró elnökölt, akit lelkes ünneplésben részesítettek. Leleplezték Bánffy Dezső báró sikerült areképét. Az areképleleplező-beszédet Bakai Lajos dr. tartotta. A közgyűlés után banket volt, amelyen Bánffyt lelkesen ünneplték.

☞ **Hlinka András Budapesten.** Hlinka András, a hazaáruló csernovai plébános tegnap este Budapestre érkezett. A társaságában volt egy morvaországi pap, aki Bécsből jött vele Magyarországra. A hirhelt igazgató csak néhány peroc időzött itten, mert a legközelebbi gyorsvonattal Szegedre utazott, hogy két évi államfogházra szóló büntetését megkezdje. A pályaudvaron érdekes dolog történt Hlinkával. Egy Remény György nevű csernovai paraszt, aki a vérgengés alkalmával szintén megszabesült és éppen tegnap került ki a Rókus-kórházból — megpillantotta a perronon Hlinkát, hozzáróhant és megcsókolta a kezét. A nagy martir biztosította hivat, hogy milyent ki szabadul a fogházból, ismét csak Rózsahegyre megy az ő tót népe közé.

TIZENHÉT HAMIS VÁLTÓ

Gazdátlan kalap az Erzsébet-hidon. Kelepece a rendőrségnek. Amerikába szökött kereskedő

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Arad, december 30.

Pár héttel ezelőtt rejtélyes leletre akadtak Budapesten az Erzsébet-híd mellett. Feltűnő finomságu, uri kalapot talált egy rendőr a hidfő közelében és a furcsa leletet bevitte a főkapitányságra. Itt megállapították, hogy a kalap belsőjében aradi cég neve olvasható és ezen az alapon megindult a nyomozás. Az aradi rendőrség csakhamar kiderítette, hogy a rejtélyes kalapot Ambrózy Sándor, tekintélyes kisjenői kereskedő viselte, akinek néhány nappal a kalap megtalálása előtt nyomaveszett. A rendőrség azt hitte, hogy Ambrózy az Erzsébet-híd közelében a Dunába vetette magát és Kisjenőn elhalmozták részvénytulajdonosokkal a kereskedő otthonmaradt feleségét. Most aztán kiderül, hogy Ambrózynak eszeágában sem volt az öngyilkosság, hanem súlyos bűntény árnyéka fűződik az eltűnt kereskedő nevéhez. A legutóbbi napokban Ambrózy Sándornak tizenhét váltója járt le és valamennyiről kiderült, hogy hamisítva voltak. Előkelő aradmegyei nagybirtokosok, aradi ügyvédek és kereskedők nevét írta a váltóra Ambrózy és a megkárosult emberek legtöbbje kifizette a hamis váltók összegét.

A károsultak között van két nagy fővárosi pénzintézet: a Magyar Kereskedelmi Bank és az Országos Hitelszövetkezet, továbbá több aradi bank, valamint Csánky Tivadar, dugaszdag aradmegyei földbirtokos és Nagy Ferenc kereskedő. A két utóbbinak a nevét több váltóra ráhamisította Ambrózy, aki — úgy látszik — a váltóhamisítások által akarta kárpótolni magát elvesztett vagyonáért, hogy aztán kellő időben kerekelt oldhasson. Ambrózy nagy lábon élt, előkelő körökkel tartott szoros összeköttetést, ami rengeteg pénzébe került. A rossz üzletviszonyok nem bírták meg a kereskedő beteges fényűzését.

Minden jel arra vall, hogy Ambrózy a hamis váltók lejáratának veszedelme elől Amerikába szökött. Erre lehet következtetni abból is, hogy távozása előtt pár nappal mindenét a feleségére iratta. Vagyonának csak roncsai maradtak, de legalább ezt akarta megmennteni a szerencsétlen asszony számára, aki a rendőrségnek minden fölvilágosítást megtagad. Ambrózy cselnek eszelte ki, hogy a kalapját elhagyta a Duna-parton. Ez a cselekedés, úgy látszik, be is vált. A váltóhamisító kereskedőnek bottal üthetik a nyomát.

☞ **Agyonkinzott katona.** A gróf Nádasdy-kaszárnyában öngyilkosság történt a mult este. Pedzer József huszonegy éves újone, aki a nyolcvanhatodik gyalogezredben szolgált, szívenlőtte magát és rögtön meghalt. A legény szomorú levelet hagyott hátra, amelyben elpanaszolja, hogy állandóan kintozták s nem bírja ki tovább a gyötrelmeket. Pedzer holttestét bevitték a XVI. számú helyőrségi kórházba s onnan fogják eltemetni.

☞ **A jótékonyág hiénái.** Ma egy szélhámos-komániát leleplezték le, a mely hazug ürügyekkel könyöradományokat gyűjtött. A banda feje Gyürky Erzsébet, az Erdélyi-utca 3. számú ház felügyelőnöje. Intelligens, ügyes nő, hangzatos leveleket tudott írni. A komónia tagjai: Lakatos Istvánné, született Kubik Anna, Gáspár Józsefné, született Horváth Róza, Gáspár Istvánné, született Jónás Ágnes és özvegy Rácz Józsefné, született Makkai Mária. Málnásokat, kereskedőket, jómódu és jótékony embereket zsaroltak meg. Gyürkyné zugüggyvéd is volt, pörös ügyekben sok beadványt készített s az egész környék népe hozzája fordult. A rendőrség szigorú eljárást indított Gyürky Ágnes és társai ellen.

A HIR

GONOSZ TRÉFA

Megmérgezett lányok

Páratlanul különös szerencsétlenség történt ma a Magyar Ruggyantagár helyiségében, a Külsőkerepesi-ut 14. száma alatt. Délfelé telefonáltak onnan a mentőknek, hogy több munkásleány rosszul lett s a mérgezés tünetei közt fetreng a földön. Kiderült, hogy az elsőmeleti kaucuk-forrasztó műhelyben, ahol huszonkét nő dolgozik, tíz óra után egyszerre csak uniszónó tüsszentesi kezdtek. Járványszerűen terjedt a tüsszentes s pár perc múlva szinte az egész épület harsogott a tüsszenteséstől. Néhányan megijedtek és segítségért kiáltottak, amire összecsdültek a többi műhelyben dolgozók is. Mindenkire ráragadt a tüsszentes, mihelyt a kaucukműhelybe lépett. S a járvány folyton kellemetlenebbé vált. Egyre-másra ájuldoztak a lányok. Ereik kidagadtak az arcukon, a gyöngébbek összeestek, egész testük remegett, hánytak is. Óriási riadalom keletkezett a munkások közt s ijedten várták a mentőket, akik három kocsival és harminc hordozó ágygyal vonultak ki Löbl és Körömczi doktorok vezetésével.

A nyolc mentőorvos és a három ápoló veszedelmes állapotban találta a munkásnőket. Konstatálták, hogy mérgezés történt. Huszonkét leányt vittek ki a szabad levegőre, ahol étert és ammoniákat fecskendeztek bőrük alá és így legtöbbjük hamar eszméletre keletkezett. Kettő, Russz Leontin és Ullmann Jánosné munkásnők annyira rosszul lettek, hogy a Rókus-kórházba kellett szállítani őket. A rendőrség eddig nem találta meg a súlyos baleset okozóját. A vizsgálat adataiból következtetik, hogy valamelyik leány reggel ugynevezett tüsszentes-port szórt szét a helyiségben és ettől lett rosszul a munkások serege. A gonosz tréfa szerzőjét nyomozzák.

Furcsa jubileum. A fővárosi zsebtolvajok bajnoka, a kitűnő *Offenthürl* Lipót, akiről annyiszor írtak már a riporterek, ma ismét vendége lett a rendőrségnek. Éppen huszonötödikét fogták el zsebtolvajlás miatt. A főkapitányságon mint régi jó ismerőst fogadták s az ügyeletes fogalmazó eszinos beszédet intézett hozzája a jubileum alkalmából. *Offenthürl* a kihallgatás után nyugodtan fölballagott egy második emeleti cellába.

Házasság. *Boreczky* Béla állami tanító jegyet váltott *Petrovich* Emma kisaszszonnyal.

A beteg szerelem tanyája. Az Üllői-uton levő *Kedélyes Színház* nevű mulatóhelyen nagy botrány történt a minap. Az orfeum-kávéházból nemrég kabarévá avasztált helyiségben egy *Gara Akos* nevű fiatalember vezette az előadásokat, amelyek szemérmetlenül kompromittálták a magyar színészetnek különben is egyre csorbuló presztizsét. A kabaré gazdája, *Kohn* Márkus és neje megharagudtak *Gara*-ra, mert a kültekli író- és színészollégák áskálódottak ellene s fölszólították, hogy távozzék. Nagy botrány keletkezett, amely nyílt színben, a ropantul vegyes publikum előtt játszódott le. A levegőben úgy ropkódtak a potonok, mint nyári estén a szunyogok *Margit-szigetünk* partján. *Gara* följelentést tett a rendőrségen, amelynek egygyel több oka van most arra, hogy a *Kedélyes Színház*ban szétüssön. Ez a helyiség ugyanis állandó tanyája lett a beteg szerelemnek, olyan alakoknak, akik kerülik a nőkkel való barátkozást. A detektívek bizonyára találnak elég dus anyagot egy monstre-pörhöz, amelynek egyes részletei — bár kisebb arányban — szégyenletes módon hasonlítanak a berlini *Harden-pör* adataihoz.

Ünnepelnek a vasutasok. A budapesti vasutasok ma este ünnepet ültek. Az Országos Vasutas Szövetség budapest-északi területe avatta fel a nyugati pályaudvaron levő új helyiségét. Az ünnepélyen rendkívül sokan vettek részt. Megjelent *Bathhány* Tivadar gróf, a Vasutas Szövetség elnöke is, aki beszédet mondott. Ezután *Sarlay* Jánosnak, az északi kerület elnökének arcaképet leplezték le.

Az adósikkasztók

Ujabb bűnlajstrom

A fővárosi adópanama ügyében, amelyről tegnap részletesen szoltunk, mára kétségtelenül beigazolódtott mind a két gyanúsított vétkeisége. *Sándor* László rendőrkapitány az őrizet alá fogott *Szenczy* Árpád végrehajtó előtt kihirdette a leiratot az elrendelő végzést. Hasztalan volt a tagadás, a műfelhőborodás, lecsukták a bűnös tisztviselőt. *Eperjessy* Sándor az érdekesebb alak. Megállapították róla, hogy nem a féle tehetséges kezdő, hanem viharezett vén csirkefogó. Miután okiratokat hamisított Miskolcra s egy évig hűsölt a börtönben, itt a fővárosban manipulált három-négy hivatalban. Mindenütt számos gázságot követett el. Féfével ezelőtt beajánlották az elzülő gentry-t az ötödik kerületi járásbíróhához. Napidíjas volt, de úgy viselkedett, mintha tőle függne a pörök elintézése. Sok felet megszarolt. A kezébe jutott bélyeges aktákról pedig lenyalta az új bélyegeket s régi, használt bélyegeket ragasztott a helyükre. Amikor leleplezték nyomban elesapták s hét rendbeli följelentést is tettek ellene bélyeghamisítás büntette címén. Az egyik pörben már teljesen befejezték a vizsgálatot s a vádtanács kimondta vád alá helyezését. A múlt héten ki is tüzték ellene a főtárgyalást, amelyet azonban nem lehetett akkor lefolytatni, mert a pör több tanuja nem jelenhetett meg. Az új tárgyalás a jövő héten lesz.

Eperjessy különben előkelő *hevesi* nemes-családtól való. Négy esztendeje nős, a családját urí módon tartotta el s fiatal nejeinek mindig azt mondta, hogy jövedelmező mellékfoglalkozásai vannak. Miután az adóhivatalban beprotezzáltak, huszonnyolc óráig se tudta megállni, hogy tisztességesen dolgozzék. *Szenczy* Árpádnak, aki 1894. óta van a fővárosi adóhivatalban alkalmazva, szintén nagyuri kedvtelése voltak s az éjszakai mulatságok sok idegen pénzt nyeltek el.

Sándor kapitány órákon át a vámházban tartózkodott ma délelőtt s megkezdte *hétcezer* akta revideálását. A nyomozás délután három óráig annyira haladt, hogy *Szenczyt* letartóztatták. A terhelő adatok láttára *beismerte végre a bűnét*. Hogy mennyit sikkasztottak, azt nem lehetett konstataálni, mert az akták revideálása még napokig eltart.

Vidor Pál emlékezete. Ma egy éve, hogy megtörtént a véres tragédia. Szomorú közös nap volt akkor is, amikor annak a végzetes revolvernek a döbbenése megrázkódtatta a lelkeket. Szegény *Vidor* Pál, mennyi lelkesedéssel, munkakedvvel volt eltelve utolsó napjáiig is! Bizonyosan ő maga gondolta legkevésbé, hogy ilyen tragikusán kell befejeznie az életét. Az egész főváros és az egész ország igaz részvéte kísérté sírjába *Vidor* Pált a Népszínház igazgatóját. Azóta éppen egy év telt el. A szomorú emlékeztető évfordulót kegyeletesen ülte meg ma az új Népszínház: a *Népszínház-Vigopera*. Az ünnepélyben, amely a kerepesi-úti temetőben, *Vidor* Pál sírhantja körül folyt le, résztvettek az elhunyt tisztelői, egykori pályatársai és a Népszínház-Vigopera mostani művész-személyzete. A Népszínház-Vigopera igazgatójának nevében *Patkó* Béla dr. titkár koszorút helyezett a sírra, azután *Pázmán* Ferenc beszélt a művészek nevében. Végül a színház énekkara néhány gyászdalt adott elő, mire a gyászünnepély véget ért.

Szerződésesség. *Mader* Rezső, a Népszínház igazgatójának megbízásából dr. *Kovács* Jenő, a színház ügyésze *Mészáros*, *Ötvös* és *Csontos* ellen, akik szerződésüket megszegték, beadta a keresetet a kikötött pönálé megtérítése tárgyában.

A főhadnagyné és társai

Leleplezett jösnök

A budapesti rendőrség folytatja a jösnök és kuruzsló-asszonyok leleplezését. Most egyszerre tizenhárom ilyen ravasz hölgyet pellengérezett ki. A rekordot *Krasznay* Jánosné született *Bende* Franciska tartja köztük. Ez a nő egy főhadnagy özvegye és az Erkel-utca 18. száma alatt lakik. Neki volt a legtöbb látogatója. Már egyszer rajtaütöttek, *Krasznay* azonban nem sokat törődött vele: a dus jövedelemből könnyen leszurhatia a bírságpénzt. A másik látogatósnál, tegnap zsufolásig tele volt látogatóval a konyha és előszoba. Vendéglősné, urilány, varrónő, trafikosné, révilági dáma, eseléd és színész nő volt köztük.

— Kérem, ne bántsanak — mondta *Krasznay* né ijedten, amikor a detektívek betoppantak. — A lányom paralitikus, miatta foglalkozom effélével, hogy rendesen eltarthassam.

Kiderült azonban, hogy nem mond igazat. Saját leánya cáfolta meg. A főhadnagy özvegye a vendégek arcából jósol. Kartársnői nagyrészt furfangos eszközökkel, szemfényvesztő szereket is használnak. Akad köztük mérnök, műszerész, színész felesége. A tettenért aszszonyságok névsora ez:

Özvegy *Csati* Ignácné született *Kokos* Erzsébet (lakik Szalay-utca 20.), *Herskovits* Antalné született *Tamáská* Zsuzsanna (Dráva-utca 8.), *Szidler* Antalné született *Weisz* Róza, műszerész felesége (Gyár-utca 18.), *Gunár* Ferencné szül. *Stovek* Vilma géplakatos neje (Gergely-utca 1.), *Heinig* Miksáné született *Bereczky* Julia mérnök neje (Rákóczy-ut 51.), Ez már jóslásért négy nap elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre volt ítélve; *Bartha* Károlyné született *Móricz* Julia hordár neje (Tisza Kálmán-tér 28.), özvegy *Seres* Istvánó született *Brejki* Anna maganzónó (Bank-utca 2.), *Horváth* Lajosné született *Gyulai* Katalin hordár neje (Üllői-ut 21.), *Toldy* Ferencné született *Kölcsei* Kende Ilona színész özvegye (Mádách-utca 16.), *Ráth* Károlyné született *Geike* Teréz (Nagydiófa-utca 5.), *Tóth* Béláné született *Husztai* Rákel varrónő (Hunyady-utca 5.), és *Jaskó* Ignácné született *Müller* Netti (Klauzál-utca 4.). Valamennyi ellen megindították az eljárást.

Szabó Miklós temetése. Ma délután temették el *Szabó* Miklóst, a Kuria nyugalmazott elnökét. A holttestet ma reggel a Kuria palotájának előcsarnokában ravatalozták fel, ahol a délelőtti folyamán sokan fordultak meg, hogy elbueszuzanak a halottól. A temetési szertartás délután három órakor folyt le a Kuria gyászpompába vont előcsarnokában. A szertartáson ott volt a fővárosi közelet és a bírói világ színe-java. Megjelentek: *Apponyi* Albert gróf, *Darányi* Ignác, *Günther* Antal miniszterek is. Az egyházi szertartást *Várady* L. Árpád püspök végezte főnyes papi segédlettel. A koporsót ezután kivitték a kerepesi-úti temetőbe, ahol még egyszer beszentelték s aztán leeresztették abba a disz-sírba, a melyet a fővárosi adományozott.

A második betörő. *Csősán* Jenő kapitány ma délelőtt újra kihallgatta *Zahler* Antal volt betűszedőt, aki a koronaherceg-utcai Majtín-féle betörésben résztvett. A jómádár ezuttal közlékenyebb volt. Elmondta, hogy cinkostársa *Szűcs* Lajos lakatos volt. Mindjárt rá is fogta, hogy az oroszlanrész őt illeti, a betörést voltaképpen *Szűcs* hajította végre, míg ő maga, a kis ártatlan, csak *falazott* (ört állott). A rendőrség megállapította, hogy *Szűcs*nél van az ékszeres egy része, amelyvel valószínűleg *Bécsbe* szökött. Két detektívet küldtek utána. A szökevény huszonöt éves, középtermű, erős, barna fiatalember.

A Budapesti Kabaret Színház új műsora. A Teréz-körtü Budapesti Kabaret Színház decemberi új műsorát nagy tetszéssel fogadta a közönség. Husz új aktuális kabaret-számot kívül két pompás új bohózat is van műsorán: *László Fülöp* műtermében és A pesti kávéház. A száz esztendő s jövőendő mondó című színpadi tréfán kívül teljesen új szöveggel szerepel a vajda az *Abbáziában*, amelyben *Eötvös* Károly most a *Wagner*-zenéről elmélkedik. *László* Rózi, Nagy *Endre*, *Ferenczy* Károly minden este föllépnek a kitűnő erőkből álló művész-személyzet élén.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Modern hírlapjegyzék. Diszes kiállítás, modern beosztás és gazdag tartalma tekintetében irodalmi esemény a Blockner J. hirdetőiroda kiadásában ma megjelent „Hírlapjegyzék.” Az igénytelen cím nem árulja el azt a meglepő valóságot, hogy ennél érdekesebb és tartalmasabb katalógus még nem jelent meg eddigél sem nálunk, sem a külföldön. Cél szerű beosztásával és ötletes csoportosításával a Blockner-féle hírlapjegyzék módfelett megkönnyíti a hirdetőnek a sok ezer napi, heti és szaklapban való eligazodást és áttörve a sablonos hírlapjegyzékek elavult kereteit, valósággal közgazdasági jelentőségű kézikönyvvé szolgálhat a modern és haladni vágyó magyar kereskedelemnek. Bevezető része a katalógusnak szakember tollára valló érdekes tanulmány: „A hirdetés jelentőségéről,” mely vonzó formában eszteli a reklám kereskedelmi és forgalomemelítő jelentőségét. S amíg a mellékelt sajtótérkép a hazai lapok földrajzi elhelyezése alapján érdekes kulturképét nyújtja a mai Magyarországnak, addig a magyar birodalom kereskedelmi, földrajzi ismertetése tanulságos tájékoztatás az egyes vidékek termelő és fogyasztó képessége tekintetében. A keletre gravitáló magyar ipart és kereskedelmet bizonyára érdekelné fogja, hogy a Blockner-féle katalógusban végre megtalálhatja azt, amit a külföldi nagy hírlapjegyzékekben is eddig hiába keresett: a Balkán államok sajtójának teljes és részletes ismertetését. A katalógus, mely typographiai szempontból is kiváló alkotás, a Franklin-társulat nyomdájából került ki. Az egészen új csapáson haladó s irányadó közgazdasági köreink figyelmére is méltó hírlapjegyzéket az érdeklődőknek kívánatra szívesen megküldi a kiadó: Blockner J. hirdetőiroda. Budapest, IV., Sütőutca 6.

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

Népszínház-Vigopera. A Népszínház-Vigopera új műsorának diadalmas sikere darrabja, a *Bábkirálynő* mindig Küry Klára fellépésével a címszerepben, újra hat estét foglal le a hét során. A darab, a melyet a rendkívüli népszerűsége gyors léptekkel visz első jubileuma felé, *vasárnap este, hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton* és azután újra *vasárnap este* kerül színre. A Népszínház-Vigopera zsufolt háza czuttal Küry Klárának és egy olyan operettnek szólnak, a mely a mese tiszta poézise következtében a fiatal leányok, családok sokaságától is gyönyörűvé teszi estéinket a Népszínház nézőterét. A *Bábkirálynő* zenéje versenyt hódítja meg a közönséget a címszereplő Küry Klára bravuros alakításával. Két előadáson: *pénteken és vasárnap délután Blaha Lujza* asszony fellépte teszi a Népszínház játékrendjét gazdagabbá. Első alkalommal a *Vereshaju, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a Falu rossza* megy. Egy előadás, a *keddi, a Denevérnek* jut, a melynek második felvonásbeli hangversenyén műsora legszebb számaival bucsuzik a kis *Mirszky Mózes* a budapesti közönségtől, a mely a csodagyerek minapi első fellépését óriási tetszéssel fogadta.

Magyar Színház. Az Észak csillagának elkeresztelt *Aalberg* Ida fin drámai színésznő és társulata ma eljátszotta Ibsen Rosmersholm-ját. Finn testvéreink úgy látszik komolyan tartják a velünk való rokonságot, mert csak így magyarázható, hogy annyi szép és nagy város közül éppen Budapestet boldogítják játékuikkal. Ama kis számú, de nem fizető közönség, amely végignézte testvéreink előadását, bizonyára nagyon elcsodálkozott azon, hogy a derék finn színészek nem sajnálják a messzi utat és költséget, hogy olyan előadást mutassanak be, aminőt nálunk minden jobb vidéki szintársulat is produkál. A társulat starja *Aalberg* Ida asszony, férjezett Üxküll-Ghyllenbandné. Elég ügyesen utánozza Dusét és Saraht is, de egyéni művésze kifejtésével adós maradt. Ugy sir akár csak Duse, sőt még az orrát is a nagy tragika módszere szerint fujja. — de ezzel sem tudta a közönséget felmelegíteni. Kosti és Heikki testvéreink az első Rosmersholm, a másik Kroll rektor személyesítője, ripacsok. Märtensgard szerepében *Braxen* ur messze fölülmulta színésztársait, akik lehetnek jó finnek, de olyan esapni való rossz színészek, hogy miattuk szinte szégyeljük az atyafiságot. Az első felvonás után finn dalokat énekeltek a karzaton. Zempléni Árpád pedig elszavalta a finn-magyar barátság emlékére írt ódáját. Szóval, nagyon szép este volt...

Királyszínház. Az egész hét műsorát Strauss operettje, a *Varázskeringő* tölti be. Vasárnap délután a *Vigözvegy* kerül színre.

Vigszínház. A Vigszínház jövő heti műsorában legsűrűbben a *Couliisset* ur szerepel. Blum és Toché vigjátékát minden alkalommal a *Tiszti fruska*, *Rajna Ferenc* egyfelvonásosa előzi meg. Hétfőn a *Josette* kisasszony, a feleségem kerül színre, szerdán az *Igazságot* adják, szombaton pedig az *Ördögöt*, *Molnár Ferenc* diadalmos vigjátékát ismétlik. Holnap, vasárnap, délutáni előadásul az *Igazságot* játszzák.

Bemutató az Intim Színházban. Tegnap mutatták be az Intim Színházban dr. Forró Pál szatirját. A közönség zajos tapssal honorálta a szerző sok ötletét. A szereplők közül *Gergely Lajos* és *Radnai Zsuzsi* tüntek ki.

Színházak műsora. Nemzeti Színház. Hétfőn: *Marót bán*. Kedden: *Napam asszony*. Szerdán: *Rabenstein Barsabé*. Csütörtökön: *Megváltás*. Pénteken: *Pozsonyi diéta*. Szombaton: *A forradalmár*. Vasárnap délután: *Rosenkranz és Gildenstern*. Este: *A forradalmár*.

M. kir. Operaház. Hétfőn zárva. Kedden: *Tanhäuser*. Szerdán: *Pillangó kisasszony*. Csütörtökön: *Fauszt*. Pénteken zárva. Szombaton: *Hugonották*. Vasárnap: *Tristán és Isolda*.

Népszínház-Vigopera. Hétfőn: *A bábkirálynő* (Küry Klára fellépésével). Kedden: *A denevér* (Mirsky Mózes fellépésével). Szerdán: *A bábkirálynő* (Küry Klára vendégfellépésével). Csütörtökön: *A bábkirálynő* (Küry Klára fellépésével). Pénteken: *A vereshaju* (Blaha Lujza fellépésével). Szombaton: *A bábkirálynő* (Küry Klára fellépésével). Vasárnap délután: *A falu rossza* (Blaha Lujza fellépésével). Vasárnap este: *A bábkirálynő* (Küry Klára fellépésével).

Várszínház. Hétfőn: *Janesi és Juliska*. Táncegyveleg. Kedden: *Megváltás*. Szerdán: *Nagytrátemett*.

Vigszínház. Hétfőn: *Josette* kisasszony, a feleségem. Kedden: *Tiszti fruska*, *Couliisset* ur! Szerdán: *Az igazság*. Csütörtökön: *Tiszti fruska*, *Couliisset* ur! Pénteken: *Nincs elvámolni valója?* Szombaton: *Az ördög*. Vasárnap délután: *Az igazság*. Este: *Couliisset* ur! *Tiszti fruska*.

Királyszínház. Hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton: *Varázskeringő*. Vasárnap délután: *A vigözvegy*. Este: *Varázskeringő*.

Magyar Színház. Hétfőn: *Othon*. Kedden: *Raffles*. Szerdán: *Kerülő ut.* Csütörtökön: *Elina halála*. Pénteken és szombaton: *Gretchen*. Vasárnap délután: *Raffles*. Este: *Gretchen*.

Uránia Színház. Egész héten: *A babona*. Vasárnap délután: *Az élet komédiája*. Este: *A babona*.

X Harcot viv az egészségért a mai emberiség és ebben a harcban elsőrendű fegyver a villamos gyógy mód. A modern orvosi tudomány a gyógyulásnak százelede módját fedezte fel a villamos erőben, amely helyesen alkalmazva sok ezer embernek adta vissza már egészségét, életerejét. Az *Elektro Vitalizer* orvosi rendelő-intézet (Budapest, VII. Károly-körút 2., félemelet 19.) által kiadott könyv, melynek címe „A modern villamos gyógy módról” kimerítő utbaigazítást és felvilágosítást ad a villamos gyógy módról. Ezt a könyvet mindenki ingyen és bérmentve megkaphatja.

Meglepi a szülőket

A SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolokorban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsio feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket, erősíti a csontokat

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védeljéért — a halászt — kérjük ügyelmbe vanni.

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ily kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmúlhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emésztí.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

A honvédtizedes halála

A Hír közlései nyomán a honvédelmi minisztérium vizsgálatot indított a helyőrségi kórházban, hogy Singer Mór tizedes halálának előzményeit megállapítsa. Megvan a hivatalos jelentés

Singer Mór budapesti honvédtizedes tragédiája, amely *A HIR* közléseiből tudódott ki, nagy föltűnést keltett a honvédelmi minisztériumban is. *Jekelfalussy* Lajos honvédtiszt, akinek humánus gondolkodására appelláltunk, adataink nyomán szigorú vizsgálatot indított a helyőrségi kórházban, hogy Singer tizedes halálának körülményeit, illetőleg az orvosi kezelés hiányait fölfedezze. A vizsgálat eredményét az alábbi hivatalos jelentésben közlik *A HIR*-rel:

Singer Mór, 1. honv. gy. c. tizedes ügyében történt előzetes megállapítások.

Singer Mór 1906. évfolyambeli honvéd, bevonult tényleges szolgálatra 1907. január 3-án a budapesti 1. honvéd gyalogezred 5. századához. Az 5. század gyengélkedő könyve szerint gyengélkedő volt:

1907. július 10. és 11-én keléssel (könnyebb szolgálatra alkalmas).

1907. július 17-én izomesuzzal (könnyebb szolgálatra alkalmas).

1907. augusztus 7—10-ig keléssel (a vonatörtséghez osztatott be könnyebb szolgálat teljesítésére).

1907. szeptember 20-án az ezredtörzshöz lett áthelyezve s a kiegészítő parancsnokságnál irodai szolgálatot teljesített.

Az ezredtörzs gyengélkedő-könyve szerint:

1907. szeptember 28-án betegét jelentette s tüdőgyulladás kórisémével a budapesti honvéd helyőrségi kórházba szállítottatott még az nap-hordályon.

A budapesti honvéd helyőrségi kórházban nála szeptember 29-én a jobb oldali tüdőcsues gyuladása (Pneumonia apic. pulmonis dextri) állapotot meg. 39.39 lázzal; a lázak október 8-ig tartottak, azután láztalan lett, de dacára a láz csökkenésének, a tüdő tömörülése nem oldódott, hanem sajtos szétesés tünetei mutatkoztak; az október 11-én megejtett göresövi vizsgálat a köpetben sok tuberculis-bacillust mutatott ki s amennyiben a lefolyás hosszabb tartama folytán ez szükségesnek mutatkozott, 1907. október 19-én felülvizsgálat elé állítása javaslatott.

Az 1907. november 12-én a kórházban megtartott felülvizsgálat alkalmával rokkantnak lett osztályozva s még az nap övéi által kocsin a kórházból elszállítottatott.

Kórházban tartózkodása alatt édesanyja mindennap meglátogatta s ismételtlen hálakodott a kórházi orvosoknak azon gondos kezelésért, melyben fiát részesítették; a göresövi megállapítás után az anyja fia komoly megbetegedéséről s a felgyógyulás lehetőségének majdnem kizárt voltáról azonnal értesítette.

A lefolyt október hó kedvező időjárására való tekintettel, *Singer* tizedesnek az osztály orvosfőnöke *saját kérésére* megengedte, hogy naponként déltájban egy órát a szabadban tölthessen.

A hivatalos vizsgálat egészen másképp tünteti föl a katasztrófát, mint *Singer Mór* édesanyja, aki *A HIR*-ben megrázó részleteket mondott el szerencsétlen fia sorsáról. Az ellentétes tényállások összeegyeztetése nem a mi dolgunk. Ebben a szomorú ügyben a mi föladatunk az volt, hogy megsürgessük a vizsgálatot s teljes elégtételünkre szolgál, hogy a honvédelmi minisztérium utánajárt az esetnek.

Vesszőparipa-Liliomtejszappan

BERGMANN és TÁRSA Dresden és Tetschen a/B. A jelenben és marad a jövőben, a naponta beérkező első sorok szerint, a legkiválóbb és legvalamennyi gyógyszappan kész, szappó ellen, ugyisint egy bájos, puha arcú és egy rózsás arc megtartására kapható drága 80 fillérért valamennyi gyógyszertárban, drogeriában, illatszert-, szappan- és borbélyüzletben.

Steckenpferd-Bay-Rum.

Bergmann és Tsa Dresdenben és Tetschen a/B. Amely kitűnő szer fejkörpa ellen, valamint a haj tömörítő és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövekedést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 koronás üvegekben kapható a gyógytárakban drogeriákban, illatszertkereskedésekben és borbélyüzletekben.

TÁVIRAT

TELEFON

A méregkeverő porujtása

Szeged, november 30.

Istenes Horvát János, kit a hőmezővásárhelyi méregkeverésből folyólag életfogytiglani börtönre ítélték, pörének újrafelvételét kérte. A porujtást ma tárgyalták Szegeden. Az ügyész az újrafelvétel elutasítását kérte, mert beigazolták látja a vád bizonyosságát. Horvát állandóan ártatlanságát hangoztatta és sirt. Az ítéletet vasárnap hirdetik ki.

Örült az iskolában

Déva, november 30.

A zámi állami elemi iskolában izgalmas jelenet játszódott le tegnap reggel. A tanítás közben beállított a tanterembe egy *Katincs* János nevű közveszélyes örült. *Molnár* Zsófia tanítónő nem ismerte Katincsat és kiutasította az iskolából, mire az ellenszegülve, fenyegető mozdulatot tett. A tanítónő látta, hogy örülttel van dolga, szép szóval akart hatni Katincsára, de az felragadta fejszéjét és a gyermekek felé rontott. A tanítónő intésére a gyermekek kimenekültek az iskolából, majd egy pillanatban a tanítónő is utánuk sietett és rázárta az ajtót az örültre. A tanítónő erre segélyért kiabált, mire az odasiető lakosok behatoltak a tanterembe és megkötözve az örültet, eltávolították. A gyermekek megmentése csakis *Molnár* Zsófia tanítónő lélekjelenlétének köszönhető.

Tűz egy szövőgyárban

Győr, november 30.

A győr-wernstadi részvénytársaság itteni szövőgyára ma este félkilencor kigyulladt. Leégett a gépház és az istálló. A kivonult tűzoltóság a tüzet lokalizálta.

Fizessen a betegpénztár Szervezkednek az orvosok

Kaposvár, november 30.

A Somogy megyei Orvosszövetség ma délelőtt ülést tartott, amelyen állást foglalt az itteni kerület betegsegélyező pénztár ellen. A pénztár hallani sem akar az orvosok követeléseinek teljesítéséről. Az ülésen kimondták, hogy tagonként hat korona évdíjat és a szabad orvosválasztást követelik és több adminisztratív ügyeket nem intéznek el. Ha december 15-ig nem sikerül megegyezésre jutni a betegsegítő pénztárral, akkor minden összeköttetést megszakítanak. A betegeket pedig hatósági díjmegállapítás ellenében fogják kezelni.

Tüntetés a drágaság miatt

Brünn, november 30.

Trebitschen tegnap este tüntetések voltak az élelmiszerdrágaság miatt. A tömeg kövekkel dobálta meg a beavatkozó rendőrtisztviselőket, a községi alkalmazottakat és a csendőrszakaszt. Attól tartanak, hogy ma újabb tüntetések lesznek s azért katonai segítségért folyamodtak. A brünni gyalogezred egy zászlóalját ma délelőtt innen Trebitschbe indították.

A fegyvergyakorlat ellen Ujtás a francia hadseregben

Páris, november 30.

Szoliardi szocialista, *Bery* nacionalista, *Giro*, valamint *Berheaux* radikálisok a tartalékosok fegyvergyakorlatainak *megrövidítése* mellett szóltak fel. *Szoliardi* a népfölkelők fegyvergyakorlatainak *beszüntetését* kívánta.

Botrány a dumában

Menekül az elnök

Pétervár, november 30.

A dumában a kormány nyilatkozatáról folytatott vita során *Rodicsev* is felszólalt és a lengyeleket védelmezvén, *erős kifejezéssel megsértette Stolipin miniszterelnököt*. A jobboldali pártok padjain felrugták a képviselők, felháborodva rohantak a szónoki emelvényhez, *öklükkel fenyegették Rodicsevet* és dulakodni kezdtek a kadettekkel, akik körülállották a tribünt.

— Ki vele! Ki vele! kiabáltak a jobboldalról s olyan nagy volt a kavargás az elnöki dobogó alatt, hogy *Komjakov* elnök az alelnökökkel és a jegyzőkkel ijedten menekült ki a teremből. A kadettek és a jobboldali képviselők *öklükkel mentek egymásnak* és a dulakodás sokáig tartott. A pártok elnökeit *Komjakov* nyomban összehívta, hogy a duma méltóságán esett sérelem felől tanácskozzanak. *Stolipin* miniszter a közoktatási minisztert és *Karitonov* birodalmi ellenőrt felkérte, hogy *Rodicsevtől* nevében *elégítelt kérvényeket*. *Rodicsev* *bocsánatot kért a sértésért* és *Stolipin* beírta ezzel. Az ülést azután folytatták és *Komjakov* felszólította a dumát, hogy tartózkodjék efféle lármás jelenetektől, *Rodicsevet* pedig *kitiltotta* a duma következő tizenöt üléséről. Ez a legnagyobb rendbűntetés a dumában.

Letartóztattak két nagykereskedőt

Lemberg, november 30.

Az itteni pénzügyigazgatóság nagyszabású árucsempészést fedezett fel, amely már évek óta folyik. Egy lembergi cég, a *Weinmann* és *Fiai* divatrukereskedés Németországból kalapokat és selyemszöveteket csempészett be s hogy vámot ne fizessen, a nagy bálakat posztóhulladéknak deklarálta. A konkurrens kereskedők fedezték föl először a csempészést. Följelentést tettek a pénzügyminisztériumban, amely szigorú vizsgálatot rendelt el. A lembergi pénzügyigazgatóság kérésére a rendőrség házkutatást tartott a *Weinmann*-cégnél. Több ezer új kalapot és temérdek esernyőáthuzatot találtak a raktárakban. Bebizonyult az is, hogy ezt a nagy árutömeget Németországból csempészte be a cég. *Weinmann* Józsefet és fiát, *Weinmann* Farkast, a cég tulajdonosait ma letartóztatták és átkísítették az országos törvényszékhez.

Kettős akasztás Boszniában

Szerajevó, november 30.

Tegnap reggel a *bihácsi* kerületi törvényszék udvarán kettős akasztás történt. Két mohamedán gyilkost végeztek ki, akik *Haszsan* béget embertelen módon meggyilkolták és kirabolták. Az akasztást *Seyfried* szerajevói hóhér, a bécsi hóhér fia végezte.

Kinzások a tébolydában

Vád az ápolók ellen

Newyork, november 30.

Newyorkban *óriási botrány* van készülöben. A wards-islandi elmebajosok intézetének ápolói ellen a legreménytelenebb vádakot tették, amelyek felülmúlják még azokat a botrányokat is, amelyek két évvel ezelőtt más elmeegógyító intézetekben folytak le. Wards-Islandban még az is megtörtént, hogy az ápolók az elmebajosokat *halálra verték*. Az ügyész nagy energiával folytatja a vizsgálatot.

Fiume és a sajtó

Fiume, november 30.

A Rappresentanza mai ülésén *Bacich* Icilio dr. indítványt terjesztett be, mely szerint határozza el a gyűlés, hogy állást foglal az 1897:XXXIV. tc. 15. szakaszának megváltoztatása érdekében, mely úgy rendelkezik, hogy sajtóügyekben Fiuméra nézve a budapesti esküdthírség illetékes. *Bacich* pártja nevében azzal okolta meg indítványát, hogy a mikor fiumei becsületbeli és rágalmazási ügyekről van szó, jogos kívánság a fiumei esküdthírség illetékessége a sajtóval szemben.

Letartóztatott forradalmárok

Szenátor a börtönben

Pétervár, november 30.

A titkos rendőrség, hir szerint, messzeágazó forradalmár-szervezetnek jött nyomára, mely összeköttetésben áll a berlini bombaktár ügyében letartóztatott személyekkel. A vezetők: *Demontonicovics* szenátor fia és *Ochanaja* gimnáziumi tanító, kiket *letartóztattak*.

Hozzák az ágyukat

Baj van Portugáliában

Lisszabon, november 30.

Egy német gőzhajó nagymennyiségű tábori ágyukat, géppuskákat és egyéb katonai felszerelést szállított oda a *Krupp*-gyárból. Az ágyukat nagy titokban vitték a kikötőből a városba. A királyi palota védelmére megtettek minden intézkedést.

Lisszabon, november 30.

Az újjászerveződés pártja december 8-án tartandó gyűlésre napirendet készített, amelyen ki fogják fejteni az abszolút monarchia rendszerének *tarthatatlanságát*. Követelni fogják a személyes szabadság és az alkotmány ellen tett intézkedéseket, továbbá a legutóbb történt intézkedések felülvizsgálatát és az alkotmány helyreállítását. A párt vezetőségének bizalmat szavaztak.

Elégtek a kazánban

Katasztrófa egy gőzhajón

Hamburg, november 30.

A *Tucuman*-gőzhajón *Romhold* gépészmérnök *Nemberg* fűtővel és egy munkással lezárlott a kazánba, hogy kijavítsa. Javában dolgoztak, amikor hirtelen *forró gőz tódult be*. Segélykiáltásaikra összefutott a legénység, de mire a kazánból kiemelték a mérnököt és a két fűtőt, már *meghaltak*. Nem lehetetlen, hogy a szerencsétlenséget bosszu okozta.

Izgalom egy szinpadon

Elájult a primadonna

Valencia, november 30.

Tegnap az Operában a *Walkürök* első előadásán majdnem végzetes szerencsétlenség történt. A szinpadon elromlott az a gép, amelyet a tűzvarázs-jelenetnél beállítottak s ezért a rendező bengáli tüzet alkalmazott, amely olyan nagy füstöt terjesztett a szinpadon, hogy a primadonna, aki a címszerepet adta, *fuldokolva összerogyott és elájult*. Hosszu ideig tartott, míg az orvos életrekelte az énekesnőt.

HA FÁJ A FEJE,

Ne tévovázók, hanem használjon azonnal **Beretvás-féle MIGRAIN** pasztillát, mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet.

Fe ülne minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 kor. 20 szér.

Főraktár: Beretvás Tamás gyógyszerésznél, Kispes, Rákóczi-utca 6,

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható, ingyen postai szállítással 3 doboz rendeléskor.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

Eleinte változatlan, végül 10 fillérrel drágább áron elkelt 12.000 mm. buza. Rozs szilárd. Zab csendes. Tengeri, árpa változatlan.

Eladatott:

Buza 8 fillérrel olcsóbb, mint nyolc nap előtt. — Rozs változatlan maradt. Kinálat és eladás gyenge. — Árpa jobban volt keresve. Az árak tartottak. — Tengeri 5 fillérrel olcsóbb, mint nyolc nappal ezelőtt. — Zab változatlan.

Tiszavidéki: 100 mm. 80.5 k. 26.30 K, 150 mm. 80 k. 26.20 K, 6-buza, 150 mm. 79 k. 25.90 K, 100 mm. 79 k. 25.70 K, 200 mm. 78 k. 25.80 K, 1000 mm. 77 k. 26 K, 1000 mm. 77 k. 26 K, 150 mm. 77 k. 25.60 K, 100 mm. 75 k. 25 K.

Pestvidéki: 200 mm. 77.6 k. 25.30 K, 200 mm. 77 k. 25.60 K, 600 mm. 77 k. 25.40 K, 300 mm. 75.5 k. 25.40 K, 200 mm. 74.5 k. 24.80 K.

Felsőmagyarországi: 400 mm. 79 k. 25.70 K. Mind három hónapra.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	24.75	79	25.45
"	76	24.95	80	25.55
"	77	25.10	81	25.65
"	78	25.30	82	25.75
Fejérmegyel (uj)	75	24.65	79	25.20
"	76	24.85	80	25.30
"	77	25.05	81	25.40
"	78	25.25	82	25.50
Pestvidéki (uj)	75	24.50	79	25.05
"	76	24.70	80	25.15
"	77	24.90	81	25.25
"	78	25.10	82	25.35
Bácskai uj	75	24.40	79	24.95
"	76	24.60	80	25.05
"	77	24.80	81	25.15
"	78	25.00	82	25.25
Közs	elsőrendű uj	23.40	28.70	28.70
"	középmínőségű uj	23.20	28.50	28.50
Árpa	takarmány, elsőrendű	15.90	16.10	16.10
"	takarmány, másrendű	15.70	15.90	15.90
Zab	elsőrendű	16.85	17.15	17.15
"	középmínőségű	16.65	16.95	16.95
Tengeri magyar		14.90	15.10	15.10
Repce	káposztarepcé	84.50	86.00	86.00

II. Határidő-üzlet.

Csekély forgalom mellett változatlanul tartott.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	22.34—22.52—22.50
Áprilisi buza (1908)	25.92—26.10—26.10
Októberi rozs	20.32—20.46—20.46
Áprilisi rozs (1908)	24.40—24.58—24.56
Áprilisi zab (1908)	17.28—17.30—17.30
Májusi tengeri (1908)	15.12—15.12—15.08

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza	22.50—22.52
Áprilisi buza (1908)	26.10—26.12
Októberi rozs	20.38—20.40
Áprilisi rozs (1908)	24.56—24.58
Áprilisi zab (1908)	17.30—17.32
Májusi tengeri (1908)	15.08—15.12

Gabonaforgalom

1907. november 28-tól november 29-ig

Buza	Érkezett	Elszállított
Buza	17733	11216
Rozs	1622	—
Árpa	2719	—
Zab	409	3634
Tengeri	671	—
Liszt	160	15050
Korpa	100	4126

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órakor a következők voltak a záró ár-folyamok:

Áprilisi buza (1908)	26.34
Októberi buza (1908)	22.70
Áprilisi rozs (1908)	24.68
Októberi rozs (1908)	20.62
Áprilisi zab (1908)	17.40
Májusi tengeri (1908)	15.22

A budapesti értéktözsde

Szilárd amerikai jegyzések fedezésére kényszerítették a kontremint, mi által a mai előtözsde igen szilárd irányzatú volt. Az összes értékek a tegnapi zárathoz képest igen élénk forgalom mellett 4—10 koronával emelkedtek. Zárhat felé bécsi arbitrázs-eladások folytán némileg gyöngült.

Előtözsde:

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 637.50—640. Magyar hitelbank 749.25—751. Magyar leszámítoló- és pénzváltó bank 470.50—471.25. Magyar jelzálogbank II. kib. 422—423.50. Osztrák-magyar államvasut 676.25—680.50. Déli vasut 148.50. Rimamurányi vasmű 521—523. Magyar koronajáradék 93.30—93.55. Orosz járadék 88.65—88.70. Közúti vasut 540—543. Városi villamos vasut 281.50—283. Kereskedelmi bank 32.80—32.85. Belvárosi takarékpénztár 592. Salgótarjáni 560—568. Ganzgyár 2790. Adria 401.

Déli tözsde:

Folytatlagos bécsi eladásokra a déli tözsde gyöngült az irányzat.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 638.50—641.75. Magyar hitelbank 750.50—753. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 471—473.75. Magyar jelzálogbank II. kib. 423—425.50. Osztrák-magyar államvasut 685—684. Rimamurányi vasmű 522.50—525. Magyar koronajáradék 93.60—93.70. Közúti vasut 541—547. Városi villamos vasut 282—284.50. Hazai bank 283—283.50. Kereskedelmi részvény 583—587. Salgótarjáni 568—570. Orosz járadék 88.50—89.

Utótözsde:

Irányzata csekély forgalom mellett tartott. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 637.75—638.75. Magyar hitelrészvény 749.50—750.50. Államvasut 676.50—678.50. Rimamurányi részvény 522. Koronajáradék 522.

Zárhat délután 4 órakor

Osztrák hitelrészvény 638.75. Magyar hitelrészvény 750.50. Államvasut 678. Rimamurányi részvény 522. Koronajáradék 93.30.

Bécsi értéktözsde

Bécs, november 30. 4 2/2% papírjárdék 96.55. 4% osztr. aranyjár. 114.25. 1860. sorsjegy 148.75. Osztr. hitelsorsjegy 443.—. Angol osztr. bankrészv. 291.50. Bécsi Bankverein 517.25. Osztr.-magy. bank 17.79. Déli vasut 149.55. Dunagözh. társ. 970.—. Dohány részv. 399.—. Cs. k. arany (vert) 11.37. Német bankváltók 117.73. 4 2/2% ezüst jár. 96.45.—850. Osztr. koronajáradék 96.65. 1864. sorsjegy —.—. Osztr. hitelint. részv. 636.50. Union-Bank 529.—. Osztr. Länderbank 409.50. Osztr. m. áll. vasut 676.25. Elbe-völgyi vasut 426.50. Alpési részv. 590.90. 20 frankos 19.20. Londoni váltóár 241.50. Lipótkohó 568.—. Török-sorsjegyek 181.75.

Bécs, november 30. 4% arany-járadék 110.70. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 142.—. Magy. hitel. részv. 749.40. M. lesz. és váltó részv. 472.—. Rimamurányi 520.25. M. cukoripar 16.55. Adria hajózási r.-t. 395.—. Magyar koronajáradék 93.95. 4% magy. földteherm. kötv. 93.05. M. nyer.-k. sorsjegy 190.—. Kassa-Oderb. v. részv. —.—. M. keresk. bank 32.80. M. Jelzálogbank 422.50.

Külföldi értéktözsde

Berlin, november 30. (Zárhat.) 4 2/2% papírjárdék —.—. 4% osztr. arany jár. 96.10. Osztr. hitel. 200.—. Déli vasut 28.10. Orosz bankjegyek 214.70. 4% uj orosz kölesön 75.00. Disconto Commandit 171.—. Dynamit Trust 155.75. Harpeni 196.75. Unifikált török jár. 91.75. 4 2/2% ezüst járadék 96.30. 4% magy. arany jár. 92.75. Magyar koronajáradék 93.20. Osztr. m. államvasut 145.10. Bécsi váltóár 84.85. Olasz járadék 103.25. Alt. Villamos Edison 196.75. Gelsenkircheni 194.60. Laurakohó 217.75.

Megjelent és mindenütt kapható a

Bolti ára 1 kor. 20 fill.

Mindenki, aki a FIDIBUSZ-ra legalább félfévre előfizet, ingyen kapja a FIDIBUSZ diszes naptárát

A FIDIBUSZ előfizetési árai:

Egész évre 6 korona.
Félévre 3 korona.
Negyedévre 1 kor. 50 fill.

Egyes szám ára 5 krajcár.

A FIDIBUSZ kiadóhivatala.

Két vegyészeti vélemény!

I. Bizonyítvány.

Ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla budapesti gyógyszerész ur által forgalomba hozott DIANA sóborszeszt megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az az egészségre ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz.

A vegyi összetétel szerint, vízzel hígítva qelsőleg és változatlan alakban külsőleg a legjobb hatású sóborszeszesznek jelentem ki Budapest, 1907. március hó 12.

Dr. Telbisz János

kir. kereskedelmi törv. hites vegyész

II. Bizonyítvány.

Alólírott ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla gyógyszerész ur, budapesti lakostól eredeti palackban bemutatott DIANA-sóborszeszt megvizsgálva, azt kellemes illatú, ártalmatlan, éterikus testekkel kevert, borszeszes sóoldatnak találtam, amely kisebb mennyiségben (cseppekben) avagy vízzel hígítva belső, továbbá változatlan alakban külső használatkor ártalmas vagy mérges anyagokat nem tartalmaz, miért is ugy belsőleg, mint külsőleg alkalmazható sóborszeszesznek minősítendő és így mint háziszor, annak forgalombahozatala kifogás alá nem esik.

Budapest, 1907. III.5.

Nyilvános vegyiskísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.

kir. keresk. és váltótörvényszéki hites vegyész

Esténként

miért használják oly előszeretettel a

Diana sóborszeszt

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszírozza magát

a Diana sóborszeszszel,

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszírozása által a széklet teljesen rendbe jön.
Mert bágyadság a homlok bedörzsölése által végképen elmúlik.
Aki egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

Diana sóborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszírozás alatt szünteti meg.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. szám.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA sóborszeszt	Egy nagy üveg Diana-sóborszeszt	Egy legn. üveg Diana-sóborszeszt
40	1.—	2.—
fillér.	korona.	korona.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feltűnően a két szó DIANA-SÓBORSZESZ.

SZINHÁZAK

Vasárnap, 1907. december 1-én.

M. KIR. OPERAHAZ.

Az eladott menyasszony.
Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyekkel:

Mary Ann.

Vigjáték 3 felvonásban

Este:

Megváltás.

Színmű 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

D. u. 3 órakor mérsékelt helyekkel:

Nóra.

Színmű 3 felvonásban.

Este:

Raffles.

Színmű 4 felvonásban.

Kezdete 7 1/2 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt helyekkel:

Az igazság.

Színmű 3 felvonásban.

Este:

Tiszti fruska

Vigjáték 1 felvonásban.

Utána:

Coullisset ur

Vigjáték 3 felvonásban

Kezdete fél 8 órakor.

KIRALY SZINHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt helyekkel:

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.

Este:

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban

Kezdete 8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

D. u. 3 órakor mérs. helyekkel

A denevér.

Operett 3 felvonásban.

Este:

A bálkirálynő.

Operette 2 felvonásban.

Kezdete 8 órakor.

Modern Színház—Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93—16.

Baccarat. Guthi Soma darabja

Minden megdrágult. Molnár

Ferenc jelenete. **Nézőter a**

színpadon. Színpadi tréfa.

Disznótör a Lipótvárosban.

Pesti életkép. Irta Molnár Ferenc.

Huszonegy mulatságos ka-

baratszám. Fellépnek:

Pálmay Ilka, Medgyaszay

Vilma, Tornai Fancsi, Poór

Lili, Vörös Ill, Kókény Ilona

Urai Mella, Gregus Margit,

Nyáry Károly, Kabók,

Sólyom, Szentirmai, Bar-

sony.

Kezdete 9 órakor.

URÁNIA SZINHÁZ.

Délután 3 órakor mérsékelt hely-

ekkel:

A babona.

Este:

Rendnek muszáj lenni.

Kezdete 7 1/2 órakor.

KELETI-SZINHÁZ.

VII., Baross-tér 15.

Telefon 88—90.

A főváros legelegánsabb beren-

dezett mozgószínháza.

Az ördög-vadászat. Hewai

szigete. Az igazi matróz. A

vidám házmester. Az álmok

birodalma. Kiállhatatlan ka-

masz. A bolygó újság. A far-

mer tragédiája. Egy bolygó

perc. Frakkos handita és

még két, az utolsó órák-

ban érkezett attrakció.

Kezdete 6 órakor.

Legdivatosabb és gyönyörű szőp facon, mely erős, mint karsu hölgyeknek kitűnően áll, mely ráncokba rakva, melyek köröskörül a csipőn testhez simulók és alul gazdagon nyílnak szét.

Napsugár-plissó-alj, sikkes elegáns viselet, mely napról-napra kedveltebbé válik. Plissék fent keskenyek, alul szélesbűlnék, tartósak, mert a legújabb patent villany plissirozó-apparattal vannak redőzve.

Ezen aljak mindegyike dírekte az előírt méretek után finom és gazdag kiállításban elkészítve, francia női posztóból, barna, zöld, lila, sötétkék, fekete és krém színben

Méretnek tessék a schluss és csipő bőségét, az alj elő- és hátsó hosszát előírni.

Amennyiben a faconokon kívül a sima angol és a díszes francia genre összes módjait hozzuk még, a melyek újonnan megjelent albumunkban össze vannak gyűjtve, aljak, kosztümök és blousok, az iránta érdeklődő hölgyeknek kívánatára 40 fillér levéljegyekben való beküldése ellenében megküldjük és ezt a legkisebb megrendelésnél visszatérítjük.

„ZUR SCHOSSENFABRIK“
Wien, XVI., Neulerchenfelderstr. 2.
Magyar levelezés Magyar levelezés

Csász. és kir. udv. szállítók

ZWIEBACK

LAJOS és TESTVÉRE
KIGYÓ-TÉR 3 KLOTILD-PALOTA

OCCASIO!

- Utcai toilettek
- Estélyruhák
- Szőrmekonfekció
- Estélyi köpenyek
- Pongyolák
- Batist ruhák
- Blousok
- Különálló aljak
- Napernyők
- Övek
- Kalapok

OCCASIO!

Az összes itt felsorolt áruk az önköltségi árra leszállítva.

Itt vegyünk! Itt jót kapunk!

KOSMOS

vegyszeti-és kozmetikai labororium
GYÖR, BAROSS-UT.

Tyukszemet, borkemé-nyedést azonnal a távo- lit a Kaiser-féle Tyuk- szemhálat Ára 70 fillér.

Csodás hajnövesztő Pel- licee Ára 3 kor.

A szépségápolás biztos szere a „NOPPA” ára 2 kor. 50 fill.

Fagy-, viszketés és bőrbajok ellen a „KOSMOS”- fagybalzsam 90 fill.

A legjobb és legerő- sebb sósborszesz az Erő- sósborszesz. Ez maga az erő és egészség. Ára 2 kor., 1 kor. és 30 fill.

Minden kérdésre szí- vesen felel a „KOSMOS”- labororium, hol ezen cikkek kaphatók.

Megbízható! Olcsó!!

SZABADALMAKAT,
védjegyeket és mintaoltalmat megszerez a
SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
10004 PÁSZTOR (bej. cég)
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17.
Felvilágosítás díjtalan. ☎ Telefon 24—20.

Őszi és téli

- felöltő K 16
 - öltöny K 30
 - Adászöltöny K 30
- Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. 10101
- ROTHBERGER JAKAB**
cs. és kir. udvari szállító
Budapest, Váci-utca 6.

Felesége keres
a háztartás vezetése mellett könnyű kézi munkával 20 kor-ig hetenként.
Férfinaknak is alkalmas.
Csekély beszerzési költségek.
!! Kérjen prospektust !!
SCHÖNDORFER F.
Vállalat házipar fejlesztésére.
Wien, VII., Nelkengasse 142.

Eldoradó (csoda) színház

VII., Rákóczi-ut 64.

Ma vasárnap, nagy díszelőadást tart, óránkénti előadásokkal. Az első előadás kezdete délután 3 órakor.

Mai programm:

A sors keze, (mozgó.) Utcai énekes (mozgó.) A villa- dal (énekli a Vig özvegyből.) Első bicikli ut (mozgó.) A bál szíriének (a Vigözvegyből éneklő.) Az ellopott peccenyé (mozgó.) Adj egy kis szerelmet (énekli.) A hortobágyi csikos (új kép éneklő saját felvétel.) Orosz főúri dráma a Riverian. 400 személyre fűtött váróterem. Büffé. Hideg étek, Páholyk.

SCHMIDT M. szígyártó, nyeres és bőrdobos.

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25.

a Vas-utca sarkán. Ajánlja saját gyárt- mányu kocsi- és lovaglő szerszá- maít, utazó- és kézi bőrdobók, női kiegészítők (ridikül) és övek, pénz-, szivar- és cigaretták stb. tárcáit.

Árjegyzék ingyen. ☎

Nem kell többé
10000 ftos régi hegedű
mert **Reményi Mihály**
mű-hegedű Készítő

a magy. kir. zene-akadémia házi hangszerezése, legújabb talá- mánya („hangfokozó gerenda”) annak bármely hegedűbe által (vagy gordonkába illesz- tesse után az sokkal jobb, nehezebb és erősebb hangot kap. Kezesség minden egyes hangszerezé- re.

Reményi saját készítményű új hegedűi pótolják a drága mesterhegedűket, miután a legnagyobb hangversenyteremben megfellelnek, bizonyítékkal szolgál, hogy **GEYER STEFAN**, a legnagyobb hegedű-művész a Vigadó nagytermében egy **Reményi-féle új hegedűn** sikeres hangversenyzett.

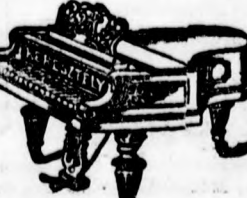
Hegedű-készítési és javítási műterem.

BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 58. SZÁM.
Telefon 87—84. Árjegyzék bérmentve.

Világhírű zongorák

mint
Bösendorfer, Ehrbar, Bech- stein, Iboch, Gaveau Párisból stb. legolcsóbban vásárol- hatók és bérelhetők.

Keresztély
hirneves zongorateremben)
Budapest, Váci-körut 21. sz. (parad var.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
MA! As előadás kezdete fél 9 órakor. MA!
Egynegyed 10 órakor! Egynegyed 10 órakor!

„Leánynézőben“.

Bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.
Végül 11 órakor! Végül 11 órakor!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Irta: Satyr. Rendező: Werner Maué.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil, Türk Berta és Zöldi Márton új szóló számaikkal.
Nappal pénztár délelőtt 9—1-ig és délután 3—6-ig.
Az 1-6 emeleti Casino de Paris-ban minden este fél 12-től angol és francia különlegességek fellépte.

Budapesti CABARET

Terező-körut 28. sz. (Bonbonnière) Telefon 52—88

Minden este 9-től 12-ig nagy előadás.
A nagyszerű, teljesen új decemberi műsor.

KIS SZINDARABOK:
László Fülöp műtermében. A pesti kávéház. Egy válópör története

SZÍNPADI TRÉFAK:
A szászszentendői jóvendőmóndó. — A vajda a Wagner-zenéről. — A modern házaspár.

HUSZONÓT ÚJ CABARET SZÁM.
Az Údv katonája. — Levél a szanatoriumból. — Montignoso. — Ejjérson kirohanása. — Jakab patriárka. — Kossuth Ferenc komornyikja. — A teleplezett Heidelberg. — Az abbé és a grófnő. — Aktuális strótfák, stb. stb.

Fellépnek:
LÁSZLÓ RÓZSI, NAGY ENDRE, FERENCZI KAROLY, Képf Jolán, Balogh Böske, Bibor Olga, M. Chabauty, Huszár, Sajó, Mahr, Gabányi, Kőváry stb.

Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut. Zípser-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál

VESZÉK

urasságoktól levetett férfi ruhákat a legmaga- sabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre, úgy helyben, mint vidéken, személyesen jövök.

Braun Elemér,
BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

En Csillag Anna

185 centiméter hosszú óriási Loreley-hajamat saját találmányu hajkenőcsömnek 14 hónapi használatával értem el. Ez az egyetlen elismert szer, mely a hajhullást megakadályozza, a fejbőrt erősíti, férfiaknál tömör, sűrű szakáll növesztését idézi elő és már rövid használat után természetes fényt és tömörséget kölcsönöz úgy a hajnak, mint a szakállnak, s megóvja a korai őszüléstől a legnagysabbb korig. Egyetlen más szer sem tartalmaz annyi hajtapláló alkatrészt, mint a Csillag-pomádé, amely a legteljesebb joggal jutott világhírré, amennyiben úgy férfiak, mint nők már az első tégely használata után bámulatos eredményeket tapasztalnak, megszűnik a hajhullás, s új haj serkedez. Ez eredményt igazolja a világ minden tájáról beérkező sok ezer elismerő-levél, mert csak az igazságot koszoruzza eredmény.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt. Postai szétküldés az egész világra naponta az árköszög előzetes beküldése után, vagy utánvétellel a gyárból, a hóvá a rendelések címzendők.

Csillag Anna
Wien, I., Graben Nr. 17.

T. Csillag Anna asszony, Wien.
Legteljesebb elismerésemet fejezem ki kiváló hajpomádéjért. En és feleségem sok pénzt adtunk ki mindenteljes hajnövesztő szerért, de teljesen eredménytelenül. Az Ön oly olcsó hajpomádéjauk használatát után, a leg-
rövidebb idő alatt úgy én, mint feleségem sűrű hajnövesztést értünk el, a miért is köszönetemet fejezem és céget, ahol csak tehetem, a legjobban ajánlani fogom. Kész vagyok bárkinek a legteljesebb igazsággal szolgálni. Tisztelettel
Hofbauer Gusztáv, cs. és kir. zongoragyáros,
Wien, Währingerstrasse 62.

T. Csillag Anna asszony, Wien.
T. Cimed! Kérek az Ön elismert hajpomádéjából 3 tégelyt a 2 frt.
Hufnagel Margit, építómester felesége,
Rossbach, Asch m., Német-Csehország.

Wien, Ronacher-Etablissement.
T. Csillag Anna asszony!
Hajkenőcsö kiváló és azzal utazásom alkalmával mindig használok és művésztársaimnak is melegen ajánlom. A vizontlátásra. Mellekelve küldöm arcképemet köszönetem kifejezésül.
Do Dio.
Csillag Anna, Wien, I.
Kérem sziveskedjék az Ön kiváló hajnövesztő kenőcséből egy 4 koronás tégelyvel, utánvétellel küldeni.
Tisztelettel **Dürnfeld Leopoldina** báróné,
Unter-Berkovitz kastély, az államv. mellett, Csehország.

T. Csillag Anna asszony!
Egy ismerős családnál tapasztalva a kiváló eredményt, kérem az Ön kenőcséből postautánvétellel leányom részére egy tégelyvel küldeni. Kérek lehető pontos használati utasítást.
Tisztelettel **Koronoviczowa Z.**
Lemberg, Ulica Panienska 7.

Kérem sziveskedjék az Ön kiváló hajkenőcséből egy 6 koronás tégelyvel küldeni. Tisztelettel **Bergor P.** cs. k. jegyző, Gross-Gerungs.
Csillag Anna asszony, Wien.
Kérek ismét egy nagy tégely kenőcsöt küldeni.
Tisztelettel **Dr. M. Spitzer**, kormánytanácsos, Brünn, Tirolgasse 29.

Kérek az Ön kitűnő kenőcséből azonnal 2 tégelyvel **Marburg báróné** részére **Polzsony**, Ventur-utca utánvétellel küldeni.
Windischgrätz V. hercegné.

T. Csillag Anna asszony, Wien.
Szerencsések vagyunk mindnyájan az Ön kitűnő kenőcsét használhatni és kérem e sorok közelekké további 10 tégelyvel küldeni. Az eredményt bámulatos. Köszönetünk kifejezésésképp küldjük Önnek mellekelve arcképeinket.
Tisztelettel
Sisters Lorison, ezidő szerint Hamburg.
Dr. Fuchs Richard, orvos, ki az Ön preparátumait számtalanszor ajánlotta, kér saját használatára néhány tégelyt.
Tisztelettel
Dr. R. Fuchs, pályatorvos, Bleistadt, Csehország.

T. Csillag Anna asszony,
Küldjön nekem 2 közepnyagú tégely hajnövesztő kenőcsöt, mely már jó szolgálatot tett. Előre is köszönetemet.
Tisztelettel
Dr. K. Pukkort, orvos, a sebészet szakorvosa,
Graz, Joanneumring 18. I. Stock.

T. Csillag Anna asszony, Wien.
T. Cimed! Engedje meg, hogy köszönetemet fejezzem ki híres hajkenőcséért. Kérem, ha sziveskednék ismételtten egy 2 frtos tégelyvel küldeni, még pedig ha lehetséges azonnal és utánvétellel.
Tisztelettel
Ernstbrunn, 1907. okt. 20.
Mizzi Mundsparger.

Csillag Anna, Wien.
Kérem küldjön az Ön jól bevált kenőcséből 2 db 2 frtos tégelyvel.
Pálffy-Bolzer grófné Tisza-Kürt, (Szolnokmegye),
1904. máj. 15.

T. Csillag Anna asszony, Wien.
Kérek lehetőleg postafordulattal az Ön kitűnő hajnövesztő kenőcséből egy tégelyvel.
Tisztelettel
Dr. Carl v. Steiner, Graz, Richard Wagnerstrasse 8.

Csász. és kir.

udv. szállító.

HOLZER DIVATHÁZA

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.

Világvárosi áruház! Felvonók! Váró-, olvasó- és írótermek!

Az összes helyiségekben

karácsonyi occasio-eladás.

A souterrainban:

- Plüss-kabát** asztrakán-plüssből, zsinórdíszszel, bélelt K 34.—
- Szővet-kabát** finom fekete kelméből, divatos szabásu, zsinórdíszszel, bélelt, vattás K 25.—
- Szővet-paletot** 100 cm. hosszú, legfinomabb fekete posztóból, dus díszítéssel és divatos szabásu, bélelt K 38.—
- Kosztüm** divatos angol kelméből, bélelt kabáttal és elegáns ajjal K 40.—
- Estélyi köpeny** minden színű divatkelméből, divatos szabásu, dus himzéssel, bélelt K 35.—
- Szőrmefigaro** mindennemű szőrméből, kitűnő minőségű gallerdíszszel, bélelt K 68.—
- Pongyola** női posztóból, minden színben, divatos szabásu, különféle színű kelméből, díszszel K 24.—
- Alj** angol szövetből, divatos szabásu K 12.—
- Bluz** divatos csikos bársonyból, kitűnő színekben K 10.—
- Bluz** divatos angol flanelből K 3.50
- Alsó** tafota selyemből, dus fodordíszszel K 15.—
- Szőrmecollier** divatos fagon K 3-tól
- Ridikül** bőrből, divatos elegáns kivitelben K 4.—
- Kalap** divatos, igen elegáns, jutányos árakon.
- Ernyők** selyemből K 9-től
- Övek** bőrből K 3 „

: Nagy selyem- és szövetmaradék-vásár !

Fiókküzet: Kassán.

Fiókküzet: Temesvárott.

18 forinttól

mérték után készíthők a legol-
gásabb **férfi-öltöny, zell-
kabátot, felöltőt** francia-
angol és hazai szövetekből.
28 forinttól azonnal, Ferenc
József, frank és zse-
kettöltönyt a legfinomabb
krep- vagy himalaja-szövetekből.
Budapesti évi lakóknak kedvez-
ményes évi lakóknak kedvez-
ményes évi részletekre is. Négy
öltöny készpénz rendelésnél szá-
bánszunkat nagy **mintagyűjté-**
ményvel **vidékre is**
küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydíófa-utca 3.

Csodálatot

kelt mindenütt az új

„TITANIA“

gyors-gőzmosógép.

Két harmadával rövidebb idő alatt mint azelőtt, a legnagyobb kímélettel főfőhőre mossa a fehérneműt. A gépet egy gyerek is forgathatja! A mosás élvezet! Mosónál teljesen nékülözhető! 75 százalék megtakarítás időben, szappanban és tüzelőanyagban. Minden gépet próbára adunk, ára 54 koronától kezdve. Prospektus, plakát, bizonyítványok ingyen. Képviseletet keresünk.
Titania-művek, Wels 148. Felső-Ausztria, Különlegességi gyár gőzmosógép, mángorló, takarmány-gyorsparoló, vetőgép és szeperator számára. Immár sok ezer van üzemben.

Mángorló,

egészen kovacsolt vasból, keményfa hengerral.

Ára 40 K-tól 100 K-ig.

— ÖTEVES JÓTALLAS. —

Szakképzettsége, bő tapasztalata és páratlan sikerei alapján melegen ajánljuk

Dr. FÜREDI

v. kórházi és ker. pénztári főorvost, a Medjidi-
rend lovagja, stb.

Titkos betegségek

mindennemű férfi és női bajok, úgy férfi-
gyengeség gyors és gyökeres gyógyítására.
Rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig. Buda-
pest, Kerepesi-ut 60. Levél útján is biz-
tos siker. Iparosoknak feleárbán és résztvevítésre.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

legmagasabb helyeny és időit folyásoknál befecskende-
zés nélküli legbiztosabb gyógyszernek a

SANID TOKOCSKÁK

bizonyítanak. Egy dobozt (100 labdac) használati utasítással 6 kor. utánvét mellett. Kezdő gyengeség és impotenciának egyedül biztos szer a híres **Dr. TIMKÓ-féle oró-**
labdacok. Egy üveg ára 10 korona, küldi

„MAGYAR KIRÁLY“
gyógyszertár, Budapest,
V., Harokkéli-utca 2/c. sz.

+ INGYEN +

diszertan és hőmentes küldjük rendkívül értékes tartalmu ábrák-
kal és használati utasítással el-
látott árjegyzékünket.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K tucatja

PESAR. OCLUS. NŐI ÖVSZER 3—5 kor.
feltétlen megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

„NAKIRA“ törv. védett férfi-övszer különlegesség,
valódi indiai paragummiból fel-
tétlen megbízható, tucatja 12 K

MINTAGYÜJTEMÉNY 12 db legfinomabb
övszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védett
női különlegesség 14 kor.

Universalis-sérvkötők

páratlanok, kis gummi nyomóállap, a legnagyobb sérv is el-
zárható. Egyoldalu 5—12, kétoldalu 10—24 kor.

Műlábak, műkezek, egyenestartók ferdén nő-
teknek, támgépek, stb. stb.
Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigá-
torok, betegápolási olkkek kaphatók.

Magyar Orvosi Múszertár o Budapest
VII., Rákóczi-ut 32.

Pontos címre és a veres keresztre ügyeljünk.

INGYEN könyv.

Mindazoknak, akik ifjúkori ruganyosságukat és energiájukat vissza akarják nyerni, ajánljuk olvasásra a 64 oldalra terjedő népszerű nyelven írt illusztrált könyvet, mely biztatólag, bátorítólag hat mindazokra, kik különböző betegségek ellen gyógyítást keresnek. Ez a könyv minden szenvedőnek nemcsak azt az utat mutatja, melyet követnie kell, hanem bizonyosságot tesz arról is, mikép gyógyult meg szenvedőtársa a Villamos Gyógyómód használatával. E művet

Értekezés a „Modern Villamos Gyógyómódról“
mindazoknak ingyen és bérmentve zárt borítékban küldi az

„Elektro-Vitalizer“

orvosi rendelő intézet, (Károly-körút 2. félemelet 19) kik az alábbi szelvényt nevük és címük megjelölésével beküldik. Aki tehát egészségi állapotával nincs megelégedve, használja el ezt a lehető leggyorsabban.

Nagybittse, Predmér, pályaudvar.

Örömmel értesitem Doktor Urat, hogy napról napra erősebbnek érzem magamat, vese- és keresztcsontfájdalmaim elmúltak, alsó testrészeim erősödtek, étvágyam emelkedett és izgatottságom elmúlt. Az eddigi gyógyeredményért fogadja Doktor Ur hálás köszönetemet.

Nobel Vilmos.

Az Elektro-Vitalizer (magyar szabad. 34.972, osztrák szabad. 23.912, német szabad. 181.785) száraz elemekből van összeállítva, mely pontosan megmérhető áramfeszültséget mutat s azt az emberi szervezetbe vezeti. Kozmódusát hogy egyenletes galvánáram használható a leg-nagyobb sikerrel.

reuma, általános és idegyengeség, hátfájás, általános gyöngeség, gyomor-nyehesség, neuralgikus bántalmak, máj-, ideges szlv., gyomor-, bél-, vese- és hólyagbántalmak, ideges fejfájás, álmatlanság stb. ellon.

A személyesen jelentkezőknek készséggel mutatjuk be az Elektro-Vitalizer készüléket, az azzal járó bánásmódot, valamint az eddig elért sikerekről tanuskodó elismerő leveleket.

Tessék kívágni és beküldeni.

Szelvény egy ingyen könyvre.

Az „Elektro-Vitalizer“

orvosi rendelő-intézet

Budapest, Károly-körút 2. félem. 19.

Kérem küldjék meg nekem a művet „A Modern Villamos Gyógyómódról“ ingyen és bérmentve, zárt borítékban.

Név:

Cím:

„THE ROYAL“ beszélőgép

45% ár-leszállítással

Láng Jakab és Fia

grammofon nagykereskedők

Budapest, József-körút 41.

Piákülotünk: VIII., Baross-tér

1. sz. és Budán, Zsigmond-u. 9.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ki nem hallotta még híret!?

TAKÁTS szabadalmazott állítható gyomorvédő-öve és gyomor- és hátvédő-öve igazán áldásos hatásának, az egész világ csodálja, a gyomorbajt kóli, gyomorgörösöt, csikará t rögtön megszünteti, bizonyítja 8 hónap alatt 17300 aláírat. Azonkívül sok ezren, egész családok is viselik, mint egészség biztosítást, de ott aztán nincs is betegség, de van öröm és vigás, mert minden járvány és betegség egyedül biztos ellenszere. A gyomorvédő-öv ára: I. számú, mely legelőbbekre alkalmas négy (4) kor. II. sz. túlkövére termékekre 5 korona. Hátvédővel, gyomor-, has-, hát- és derék-védő, I. számú 6 kor. 50 fill., II. számú 8 kor. 50 fill. Ezt nagyon sokan viselik, különösen az intelligens osztály a nőiön helyett is, mert használható és nem bolha-fészek. Rendelésnél a derék kör-mérete és férfi vagy női irandó. Aki a lapra hivatkozva a pénz elszerezés megkérli bérmentve kapsa, külföldről 2 koronával több küldendő be. Kapható és a világ minden részébe megkérli a fele-találó. Cím:

TAKÁTS DÁNIEL
Nagyvárad, Sorompó-u.

A NAP — A HIR apró-hirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapesten és a vidéken minden hírlap-elárusítónál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.

KI AKAR ÖNKÉNTES LENNI?

egyéves **egyéves önkéntesi jogot.**
Aki már sor alatt volt, elkésett. 27684

Születési év okvetlen közlendő.

Ertesítőt ingyen és bérmentve küld:
Barossy Lajos a Liechten-féle katonai előkészítő tanf. igazg. tulajdonosa Debrecen.
Az intézet állami felügyelet alatt áll.

Rum és likőr előállításához küld utasítást INGYEN WATTERICH A. Budapest VII., Dohány-u. 5.

Cipészek, Csizmadiák = érdeke! =

A mai bőr drágulása mellett csak akkor boldogulhat az iparos, ha kisebb be-árársátnál is gyári árakat érhet el; azért en a mai naptól fogva szövet, boxot, vixost, tehén-bőrt és pitlinget (simát, barkást v. cugos) továbbá minden fajta tal-pakot, (stráfban is), nyak-tapát; hasszökeket, kyp-talpbélest, ugyszintén minden bőrcikket 1 drb vételűk is gyári árban számoltok.

Czipészkekket szívtén. Próba utánvételes rendelést kér:
Meisel Mihály bőrgyári raktára
Budapest, VIII., Kálvária tér 4/h.

DOCZI M.

Magyarország legnagyobb cipő-raktára:
Budapest, Rákóczi - ut 10. sz.

Férfi cipők:	Kor.
Borjubőr fűzés sima v. betétes	8.-
Amerikai boxbőr, cugos 9.50, fűzés	10.-
Francia sevro cugos v. fűzés 10. gomb.	11.-
Posztó, bőrrel körül 8.50, oroszakkal	9.50
Eredeti amer. cipők, széles talppal	13-16-
Női cipők:	Kor.
Zerge v. borjubőr, fűzés v. cugos	8.-
Amerikai box, fűz. v. cug. 8.50, gomb.	9.-
Francia sevro, fűz. v. cug. 9.50, gomb.	10.-
Posztó, körül bőrrel 7.50, oroszok	8.-
10.000 pár női posztó comod-cipő	2-3.-
Férfi csizmák:	Kor.
Bagaria bőrből erős dupla talppal	18-20.-
Halinából, többféle kiállításban	13-16.-
Finom orosz sárcipő női	3.-, férfi 4.-

Nem megfelelő árut készséggel becserelek. 150 fényképpel ellátott, remekül kiállított képes nagy árjegyzékem megjelent. és bárkinek ingyen és bérmentve küldöm.

Mielőtt Karácsonyi
ajándékot venne,
Kérje:

Aufrecht és Goldschmied

Budapest, Rákóczi-ut 26.

Hangszer

fegyver és

optikai

képes árjegyzékét

Gramfonok

Cimbalmok

Fegyverek

Flóbertek

Kényelmes részletfizetés
mellett szállítanak

itt levágandó és beküldendő.

Kérek részemre:

hangszer
fegyver **árjegyzékét,**
optikai

rendelés céljából beküldeni.

Név:

Lakhely:

APRÓ

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Olcson levelezhet

mindenki, aki
A Nap: A Hir
apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasodhat

mindenki, aki
A Nap: A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Állást kaphat

mindenki, aki
A Nap: A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állást

hirdethet a legkisebben
A Nap: A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Oktatást

nyerhet mindenki, aki
A Nap: A Hir
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Butor

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Adás-vétel

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Lakás

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Pénzkölcsön

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Gyümölcs

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Üzlet

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Ingatlan

legelősebb közvetítője
A Nap: A Hir
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szögig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állások

Mindenes leány
16 bizonyítványral, aki
főzni is tud, azonnal fel-
vétetik havi 12 forint. Cim
Cseiber Damjanich-utca
44 földszint 2.

Állástkeresőknek

ingyen küldetik az összes be-
töltendő állásokról az Országos
Pályázati Közlöny mutató-
ványaszám. Budapest, Nap-
utca 13.

Mezőgazdasági

szakból: 2 segédült, 1 fel-
ügyelő, 2 ispáni, 1 kulcsári,
gazda, botospán, kasznár,
sajtosi, ellenőri, magtárosi,
tehenészi állást közül az Or-
szágos Pályázati Közlöny.
Mutatóványaszám ingyen. Buda-
pest, Nap-utca 13.

Nőtlen

isz. segédgazdatisz-
tek kerestetnek. Krakauer, Nagy-
mező-utca 25.

Gépészlakatosok,

kik gazdaságban már voltak,
felvétetnek. Krakauer, Nagy-
mező-utca 25.

Nőtlen gazdatisztek

kerestetnek. Krakauer, Nagy-
mező-utca 25.

Számos tanerő

kerestetnek. Föltételek olva-
sandók az Országos Pályá-
zati Közlönyben. Mutatóvány-
szám ingyen. Budapest, Nap-
utca 13.

Nős izr. gazdatisztek

kerestetnek. Krakauer, Nagy-
mező-utca 25.

Gépészkövacs

uradalom részére kerestetik.
Krakauer, Nagymező-utca 25.

Kertész

uradalom részére kerestetik.
Krakauer, Nagymező-utca 25.

Takarítónőt

Azonnal felfogadók. Rákóczi-
ut 29., II. 4. ajtó 436

Szoptatós dajka

felvétetik József-körút 29.,
félemelet 1. 435

Gondtalan élet,

biztos megélhetés, nagy mel-
lékjövedelm. Prospektust 30
fillér levélbélyegért küld:
„Hölgyek lapja”. Budapest,
Toldy-utca 35. Csak levél-
leg. 21507

Gépészlakatos

gőzmalomb. villanykezelésben
járás és ügyes stabilizsgálval
rendelkezik, kerestetik. Krakauer,
Nagymező-utca 25.

Vinceliér,

ki gazdasági teendőkben járás,
felvétetik. Krakauer, Nagymező-
utca 25.

Állást keresők

A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figye-
lémbe ajánlom 1884 óta fon-
doló gazdasági és iparsze-
mélyzeteket elhelyező iród-
mat. Gazdatisztek, gépészek,
kovácsok, molnárok, szesz-
főzők, kertészek, kezesek
és felelősséggel, főnököknek
díjmentesen elhelyeztetnek.
Krakauer Armin, VI., Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
94-76. 10.003

Vizsgázott

stabil, lokomobil, dinamó-
kezelő, nős, ajánlkozik. Öt-
vös Imre, Ács. 8306

A vizsgogyászati

terén 20 éves kitűnő gyakorlatlall
bíró nyugdíjas főtanító megfélel-
t állást keres. Leveleket „Pedagóg”
cim alatt e lap kiadóhivatala
továbbít. 431

Ispáni

vagy kulcsári állást keres január
1-re 31 éves, nős izraelita gaz-
datisz. Jelenleg állásomat a
bírói eladása veszté hagyom el.
Már 11 éve hogy a pályán m-
ködöm. Cim: Méltóságos Szilágyi
Emil ur birtokán, Balla Imre is-
pán, Pécel. 431

Oktatás

Zongora
cimbalom-tanfolyam maga-
sabb kiképezésig felnőttek-
nek külön óra. Tandij 10
korona. Szerencsen-utca 33.,
II., 45. 423

Polgári iskolai,

reáliskolai, g. mnáziumi, keres-
kedelmi egyéves önkéntességre
képző vizsgára, mindenféle
pól- és javítóvizsgára a leg-
rövidebb idő alatt legjobb sikerrel
elkészít. „Tanár” Budapest,
Thököly-ut 8. szám, I. em. 3. 354

Hegedűoktatás

tehetséges növendékeknek, heti
három fél óra, havi tíz koronáért.
Cim a kiadóhivatalban. 425

Polgári iskolai,

középszkolai vizsgálatokra
utólagos díjazás mellett a
leggyorsabban előkészít kö-
zépiskolai tanár. Dohány-utca
86. III. 25. 353

Parlamentari

gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépírás-oktatás. Ma-
gyar-német fogalmazás. Ke-
reskedelmi akadémiánl rendes
tanárok által oktatott szak-
tanfolyamok. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hi-
vatalos tanfolyama. Alapít-
otta Markovics Iván 1863.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola, ezeltől
Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Cimre
vígázzunk! A szakiskola
irógepégekkel s más utánnel
névű tanfolyamoktól függet-
len.) Telefon 64-68. Nyitva
szept. 1-45i hullus 1-ig.

Király-utca 98b.

Gyorsíró, gépírás, széprás.
könyvtétel 6 fnt havonta.
12095

Stenografia!

Díjtalan gépírásoktatás az
összes írógeprendszeren.
Díjtalan és biztos állásköz-
vetítés. Minden hónapban új
gyorsírói és gépírás tanfolyamok
nyílnak az oklevéles
gyorsíró-tanároktól vezetett
Stenografia Országos Gabels-
berger magyar, német gyorsí-
ró- és gépíróiskolában. Le-
velező- és vitairás tanfolya-
mok, kereskedelmi szaktan-
folyamok. Az intézett végzett
növendékei egész éven át
díjtalan gyakorló órákban ré-
szesülnek. Szakszerző tan-
folyamok. Copying office.
Kérjen tájékoztatót. Tanítás
reggel 7 órától este 9-ig. Az
intézet helyiségei Váci-körút
33. sz. alatt vannak. Azelettől
Kazinczy-utca 8.

Magánvizsgára

előkészítetnek polgári isko-
lai, gimnáziumi és kereske-
delmi iskolai tanulók, továbbá
felmentek, kik tanulmányait
felfeszakították, szaktanár-
felügyelete alatt. Díjazás csak
siker esetén. Dohány-utca
81. II. 2.

Országos

Magyar Gyorsíró-Egyesület
női szakosztálya alelnökének
vezetése alatt a „Markovits”
gyorsíró- és gépíró-szakiskolá-
ban (V., Bank-utca 4.) új
tanfolyam nyílik december
10-én. Magyar-német gyorsí-
ráson kívül többféle nyelv,
kereskedelmi szakoktatás,
polgári iskolai vizsgára elő-
készítés, ügyvédi irodai keze-
lés. Tandij mérsékelt. Gépí-
rás, állásközvetítés díjtalan.

Butor

Háló és ebédlő
garnitúrák, csillárok, réz-
ágyak, szőnyegdírányok, iró-
dai berendezések, pénzszek-
rényeket, olesón eladók. Buda-
pest, Gerbezei-utca 2. 1011-
11 szám.

Különféle butorok

azonnal olesón eladók. Privát
Sándor-utca 39/A. földsz. 5. ajtó.

Ujrendszert

BUTOROK ES AKIS A LEGJOBB
kivitelben kaphatók készpénzért
v. banknál törleszthető részletre
BALÁZS és TÁRSA butorraktárban
Budapest VI., Róvay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
tehát a banknak maradása, mi-
által a butort mindenkinek kész-
pénz-árban számíthatjuk.

A bankkölcsönt sem részlegjézés
sem egyéb költség nem terheli.

Butorudvar.

Teljes lakberendezések kész-
pénzért és kedvező részlet-
fizetésre, nem felemlt árban
kaphatók Schwarz Lipót és
testvére kárpitosmester és
butorkereskedőnl, Budapest,
Hársfa-utca 37. sz. Árjegyzék
60 fillér.

Butorok

háló-, ebédlő-, szalonberendezések,
továbbá uriszoba, irodaberendezé-
sek, réz- és mahagoni butorok,
szőnyegek és függönyök, búrgar-
nitúrák eladása és vétele

WECHSLER KÁROLYNÉ

VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e
(Kazinczy-utca sarok.)

Butor

alkalmi vétel!

Pontosbutorvevők részére,
kitűnő munka, esodlatos
olesó árak, háló- és ebédlő-
szobák berendezése min-
den elfogadható árban el-
adó, továbbá fényesertt
Mahagoni, Palisander, és
masszív 3 ajtóshálószobák
nagyon olesón kaphatók.

PECHNER N.

butor-nagykereskedő
Király-u. 28. az udvarban.
Telefon 38-71.

30% megtakarítás

régi butorszalon-ban
Bpest, Ferenctek-tere 3. sz.
félemelet.
Vétel és eladás: polgári, ura-
sági lakberendezések, uris-
szobák, palisander- és ma-
hagoni butorok, keleti szőnye-
gek, csillárok stb. Telefon 82-13.

Adás-vétel

Huszezer
szép gyűrkézett, fajtiszta olt-
ványomat, csemege- és bor-
fajokban, 50 ftrért adom ez-
rért. Tessék mintát kérni
vagy felkeresni. Deák Imre,
Bihardioszeg. 2540

Pianinot

vagy zongorát azonnal keresek
megvételre 100-300 forintig. Uri-
utca 14. HOHOLCZER. 367

Akinek üzlete

vagy bármilyen ingó, vagy
ingatlan van eladó vagy
bármint óhajt venni, forduljon
bizalommal az Általános Hitel-
szerező Vállalat, törvényszé-
kileg bejegyzett cég adásvé-
teli osztályához. Dohány-utca
90. szám. 415

Cimbalmot,

Schunda vagy Habits-félet
megvételre keresek. Alagut-
utca 1. Breiner. 424

A legkedvesebb

és célszerű karácsonyi aján-
dék a világhírű Schöberl-
ágy, mely nappal egy kis
elegáns pamlag, éjjel pedig
egy nagy kény rugómatracos
ágyra átalakítható, 28 év óta
szokozva van használatban,
mert a jó felkés a tödő sza-
bad légzését előmozdítja. A
Schöberl-ágy ára kivétel se-
rint 26-36 fnt és effeljebb.
Budapest, Haris-bazár, Sshö-
berl Róbert. 20012

Menkezdődött

a karácsonyi olesó oecasio
eladás Weisz és Fenyő-féle
maradékok áruházában, Kirá-
ly-utca 13. (Gozsdu-palota),
I. udvar. Ruhakelmék 120
em. széles, 37 krtól feljebb.
Hírneves amazon costum
főnyposztó 140 em. széles,
minden szímben fnt 2.60. Bluz-
és costumkellme-maradékok
minden elfogadható árban el-
adotnak.

Vesünk, eladunk

mindennemű cikket, tárgyát. Bi-
zományi elad-és elfogadandó bár-
mit, melyre előzetesen eladunk.
Levelezőlapra írjuk. Nagel és
Neubauer, Rózsa-utca 20. 417

Lakás

4 szobás erkélyes, átadó. Hu-
nyady-utca 24. I. 4. 10994

Takarításért

adok ingyen szobát, kony-
hát, fűtést. Gerlőczy-u. 1.,
II. em. 10995

Lakás

4 szobás, erkélyes átadó
Hunyady-utca 24. I. 4. 10995

Klubnak,

pénzintézetnek, irodának, elő-
kelő vállalatnak stb. kiválóan
alkalmas, díszes helyiség,
mely áll egy előszobából, egy
nagy teremből, két kisebb
teremből s mellékhelyiségek-
ből, gáz- és villanyvilágítá-
sal, erkéllyel, május else-
jére, esetleg azonnal is ki-
adó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Külön bejáratu

elegánsan berendezett szobák
azonnal olesón kaphatók. Fü-
herceg Sándor-utca 30/A. Ma-
gyar Oithon elsőrangú pen-
zió. Szigoruan családí otthon.

Kiadó

azonnal elegánsan butorozott,
teljesen féregmentes, utcai
szoba, gáz- és villanyvilági-
tással, fürdőhasználatlall, kü-
lön bejáratlall. Rákóczi-ut 17.
I. 1.

Kiadó

lakások. István-tér 17. Új
bérpalotában, 5 utcai szoba,
mellékkellyiségekkel, 1 bolt-
helyiség, nincerkaktár, azo-
nall átvetelő, 3 utcai szoba,
mellékkellyiségekkel, 1908 má-
justól. Andrásy-ut 102. sz.
házban, 5 utcai szoba, mel-
lékellyiségekkel, 1908 má-
jusstól. 9153

Pénz

Pénzkölcsönt
kezes nélkül is kaphatnak bár-
milyen állásuk Marton, Rákóczi-
ut 65. Válaszbélyeg. Telefon-
szám 61-75.

Jelzálog kölcsönöket

első helyre hosszabb időre 4
százalé kamat mellett tökélet-
lenítési kötelezettség és storno
költtség nélkül nyújt előkelő bu-
dapesti részvénytársaság. Aján-
latok „F. 100,000” jelgére
Blockner J. Hirdetős irodájába
Siltó-utca 6. Budapest 20013

Bankbizomány és

Közvetítő Vállalat.
Budapest, József-u. 23. II. 13.
Kieszközöl személyi és jelzálog-
kölcsönöket gyorsan úgy helyben
mint vidékre a legmagasabb ász-
széggel. Közvetül minden adásvé-
telt képező ingatlan ügyelet-
Levélbeli megkereséshez válassz
bélyeg mellékelendő

Közvetít továbbá üzletek,

vendéglők, kávéházak, tej-
csarnokok adásvételét.

Pénzkölcsönt

300 koronáig, kereskedőknek,
iparosoknak, üzleteseeknek,
szegedeknek, minden szakma-
ból, gyári alkalmazottaknak,
vidékre is. Singer, Rákóczi-
ut 55. Válaszbélyeg. 88913

Személyhitel

magánpénzt, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerzek 1-2
-3 havi lejáratlall. Bankköl-
csönt 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vényrészlettel, nem szövet-
kezettől. Márton, Rottenhil-
ler-utca 12., I. 14 szám. Te-
lefontszám 84-66. Betétbázá-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézek olesó ka-
matra. 10.005

Készpénzkölcsönt

kaphatnak hitelképes egyé-
nek heti egy korona törlesz-
tésre, tisztességes kamat
mellett, rövid idő alatt, eset-
leg kezes nélkül is, ha ke-
zesre volna szükség, azt is
szerzünk. Általános Hitel-
szerező Vállalat, törvényszé-
kileg bejegyzett cég. Dohány-
utca 90. 18444

Különféle

Dynamó
és villanyvilágítási kezelőnek
ajánlkozik Szabó János, Ács.
27. sz. 8307

Emléknek,

ajándéknak kiválóan alkal-
mas egy életnagyságu, na-
gyított fénykép, bármely
fénykép után művésziesen
készítik. A hü másolatért
felelősséget vállalok. A kép
68 em. magas, 58 em. széles.
Darabja 3 forint. Színes olaj-
ban 6 forint. Vidéki megren-
delést pontosan eszközölök.
Budapest, VI., Proféta-utca
5. szám. Grosz József.

A

FIDIBUSZ

1905-1906. évi teljes év-
folyama diszkütésben tekin-
tetlall arra, hogy az 1907.
évfolyama már 1908. jan.
1-én szintén diszkütésben
megjelenik, 1908. jan. 1-ig

3 korona

mérsékelt árért kapható-
Megrendelhető a FIDIBUSZ
kiadóhivatalában Budapest
VIII., Rökk Szilárd-utca 9.,
továbbá minden könyv- és
papírkereskedésben, vala-
mint az összes hírlapeln-
sítőknél ugy Budapestben
mint vidéken.

35 korona

egy divatos férföltöny vagy
felöltő mérték után remek
szabásban, finom gyapju-
szövetekből.

FRIED ÁRMIN

szabomesternél Budapest,
Váci-körút 39/H. Vidékre
minták bérme-nve. Három
öltöny rendelésnél éves vasuti
jeggyel ellátott szabászona
költsegemen odautazik.

Beraktározási

előlegező- és butorszállítási
vállalat.

E'fogadunk beraktározásra buto-
rokat, varrógépet és mindennemű
árakat. Adunk azokra kölcsönt
7% évi kamatra úgy helyben,
mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK,

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1.
Rákóczi-(Kerpes)-ut-sarok. Tele-
fontszám 79-35.

30 korona

finom szövethöl divatos
férföltöny vagy felöltő
mérték után remek szá-
bás és finom kivitelben
Hajzi Versenyszabóság
Budapest, VII., Thököly-
(Gsömör)-ut 3. szám
I. em. - Vidékre min-
ták bérmentve.

„MAGYAR

TEXTILIPAR”.

Folyóirat. 1000
A pamut-, gyapju-, len-
s kender-, selyem- és juta
ipari és kereskedelmi
közlönye.
Szerkesztőség
és kiadóhivatal
Ujvidéken.